

Izhaja

Vsaki petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista „Mir“
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 25. svečana 1911.

Št. 8.

Krščansko in protikrščansko narodnjaštvo.

Beseda „narodnjaštvo“ pomeni „ljubezen do naroda, ki se izraža v zunanjem postopanju.“

Poglejmo torej s stališča krščanske vere in katoliškega katekizma, če je taka „ljubezen do naroda“ opravičena, dobra in krščanska, ali pa je neopravičena, slaba in poganška?

So ljudje in to velenčeni, katoliški možje, ugledni duhovniki, ki zavzemajo važna mesta v katoliški družbi, ki so rekli in zapisali, da je narodnjaštvo poganška in nekrščanska stvar, ki nasprotuje duhu in nauku katoliške cerkve. Zopet drugi, istotako ugledni in velenčeni katoliški možje se pa priznavajo za odločne narodnjake.

Eni in drugi imajo prav. Gre se samo za to, kako se ta stvar vzame.

„Narodnjaštvo“ pomeni „ljubezen do naroda“. Spada torej v poglavje o krščanski ljubezni. Krščanska ljubezen je prva in največja krščanska čednost. Toda stati mora v mejah pravičnosti. Ljubezen, ki prekorači te meje, preneha biti čednost in postane napaka, strast in greh.

Človeka lahko vzamemo kot posamezno, zasebno, zase stoječe bitje, potem pa ga lahko vzamemo kot družabno bitje, to je kot člana raznih družb, v katerih se nahaja: ud cerkve, države, naroda, rodbine itd.

Človek kot posamezno, zasebno bitje, ima dolžnost ljubiti Boga čez vse, potem pa tudi ljubiti samega sebe, ker je podoba božja in odsev božjega bitja in tretjič: ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe, ker so vsi ljudje otroci božji in bratje med seboj. Toda ta ljubezen do bližnjega in do samega sebe se mora vedno gibati v mejah pravičnosti. Kdor bi tako ljubil samega sebe, da bi s tem kaj zagrešil zoper pravičnost do bližnjega, bi storil greh. Kdor bi tako ljubil katerega svojih bližnjih, da bi storil krivico kateremu drugemu, bi ravnal slabo in se pregrešil. Mati, ki vse dovoli svojemu otroku, se pregreši, ker iz napačne ljubezni ravna zoper zapoved pravičnosti, katero ima do otroka.

Vsak človek je pa tudi družabno bitje in kot tak ima dolžnost, ljubiti tudi razne družbe, v katerih živi človeštvo po božji volji in odločitvi.

Vsak človek mora ljubiti rodbino, katere član je, ljubiti pa mora tudi vse druge rodbine. Vsak človek mora ljubiti narod, kateremu pripada, ljubiti pa mora tudi vse druge narode. Vsak človek mora ljubiti državo, v kateri živi, ljubiti pa mora tudi vse druge države, jim želeći mir in lep razvoj.

Tudi ta družabna ljubezen ne sme nikdar prekoračiti mej pravičnosti. Kdor bi tako ljubil svojo rodbino, da bi bil zaradi tega pripravljen storiti krivico drugi, sosedni rodbini, bi ravnal krivično, grešno in nekrščansko. Kdor bi tako ljubil svoj narod, da bi bil pripravljen storiti krivico sosednjemu narodu, bi ravnal krivično, grešno in nekrščansko.

Ta družabna dolžnost ljubezni je celo še večja kakor pa ona, zgoraj opisana zasebna in posamezna dolžnost. Torej je tudi greh zoper družabno dolžnost ljubezni večji, kakor pa, ako se kdo pregreši zoper individualno dolžnost. V prvem slučaju se pregrešim samo zoper eno osebo, v drugem pa izpodkopavam temelje, na katerih sloni po božji volji cela človeška družba, in pre-
vračam ves red na svetu.

Kdor torej tako ljubi svoj narod, da se pri tem ne pregreši zoper dolžnost ljubezni in pravičnosti, kateri ima do drugih narodov, ta ljubi svoj narod po božji volji, izvršuje krščansko dolžnost ljubezni in si pridobiva zaslug za večno življenje.

Kdor pa ljubi svoj narod tako, da pri tem dela krivico drugim, sosednim narodom, tega ljubezen je krivična, poganška, grešna in nekrščanska.

Najlepši zgled krščanske ljubezni do svojega naroda imamo v sv. Pavlu, ki je v višku bolečine zaradi zakrnjenosti svojega naroda zaklical: „Rad bi bil preklet za brate svoje!“ Toda kljub tej svoji neizmerni vroči ljubezni do svojega judovskega naroda je stal vendar popolnoma na stališču pravičnosti in ravnopravnosti, ter je priznal: „Nobenega razločka ni med Judom in Grkom!“ Kako vroče je ljubil tudi člane drugih

narodov, se razvidi iz ginljive zgodbe s sužnjem Onezimom. Nek grški suženj, Onezim po imenu, je ukradel svojemu gospodarju veliko svoto denarja in zbežal. Nekje pa je prišel vkup s sv. Pavlom, ter se je spreobrnil h krščanski veri. Sv. Pavel je nato pisal ginljivo in prekrasno pismo sužnjevemu gospodarju, ki je med tem tudi postal kristjan. Prosil ga je na kolenih, naj odpusti svojemu prejšnjemu sužnju njegovo tatvino in naj ga sprejme zopet kakor svojega brata, ker sedaj sta oba otroka božja in brata med seboj.

Zgled poganške ljubezni do svojega naroda nam pa daje veliki poganški modroslovec Platon. Napisal je razpravo pod naslovom „Država“, kjer razpravlja, kako mora biti urejena po njegovi sodbi dobra država. V tej razpravi piše, da mora samo njegov grški narod biti gospodujoč narod, vsi drugi narodi pa imajo biti sužnji Grkov in z njimi naj se ravna kakor z živino.

Vsak človek torej, ne samo da sme, ampak je celo dolžan ljubiti svoj narod, želeći mu vse dobro in mu po svoji moči storiti vse dobro. To izvira iz krščanske ljubezni in iz družabne narave človeka. Kdor zanemari to dolžnost, se pregreši v svoji vesti, stori greh in ravna nekrščansko.

Ravnotako se pa tudi pregreši in ravna nekrščanski, kdor tako ljubi svoj narod, da dela krivico sosednjemu narodu, ga zatira in prikrajuje v njegovih pravicah; to je pregrešno in protikrščansko narodnjaštvo.

Sedaj pa prenesimo ta načela na naše narodnostne razmere v Avstriji:

Pregrešno in nekrščansko je vsako prizadevanje, ki stremi za tem, da bi eden narod tlačil in zatiral drugega. Pregrešno in nekrščansko je stališče nemškonarodne stranke, ki kot nekdanji poganški modrijan Plato, deli narode v Avstriji v gospodujoče in sužnje. Prvi imajo sami od sebe vse pravice, drugi pa samo, kolikor jim milostno prepuste prvi. Nekrščansko in pregrešno je tako stranko podpirati, ji pritrjevati in za njo glasovati. Kdor je na primer za tako stranko glasoval, bi se moral tega greha kesati in obtožiti v spovednici. Seveda je istotako greh biti

Podlistek.

Župnijska kronika v Logivasi.

O pomenu župnijskih kronik za zgodovino pač ni treba dosti govoriti, ker je vsak izobraženec o tem prepričan. Kdor bi se hotel o tem natančneje poučiti, naj si naroči I. zvezek „Zgodovinske knjižice“, ki jo je izdalo „Zgodovinsko društvo za Spodnje Štajersko v Mariboru“, katera se dobiva pri omenjenem društvu za 23 vinarjev po pošti.

Ne vemo, kako se pišejo po Koroškem župnijske kronike. Lepo kroniko vodita baje gosp. župnik Peterman na Otoku in č. g. dekan Schaubach v Domačalah. Danes pa poročam o župnijski kroniki, ki jo je spisal č. g. Štefan Singer, župnik v Logivasi.

Da razvidijo tudi drugi gospodje, kako je sestavljena, podajam na kratko nje vsebino po posameznih poglavjih. Vsebinska kronika: Uvod: O pomenu in koristi spominske knjige: I. Prazgodovinske črtice o rožeškem okraju: a) Prvotni prebivalci. b) Kelti-Ilirci. c) Rimljani. d) Pokristjanjenje iz Ogleja. e) Prihod Slovencev. f) Pokristjanjenje Slovencev. g) Škofijska in samostanska posestva. II. Cerkvena zgodovina. a) Cerkvena razdelitev slov. zemlje. b) Razdelitev škofij za časa Jožefa II. c) Patronati v rožeški dekaniji. III. Ustanovitev župnije v Logivasi. IV. Župna cerkev Dev. Marije. a) Stara cerkev. b) Sedanja cerkev. c) Stolp, altarij. V. Cerkveno

premoženje. VI. Bratovščine. VII. Bogoslužni red. VIII. Župnišče. IX. Vrsta dušnih pastirjev. a) v Dvoru, b) v Logivasi. X. Župnikovi dohodki. XI. Podružnica sv. Andreja v Žopračah. a) Popis stavbe, b) Uprava. c) Zgodovina. d) Premoženje. XII. Mežnarija in dohodki. XIII. Šolstvo. a) Boj za lastno šolo. b) Ponk v veronauku v Vrbi. XIV. Krajevna imena. a) Imena vasi; b) travnikov, njiv, parcel. hiš. c) XV. Prebivalstvo, a) Statistične tabele. b) Gospodarske razmere. XVI. Politične razmere. a) Pravnopolitične razmere. b) Razdelitev občin, volitve. c) Državnozbornske volitve. d) Deželnozbornske volitve. Požari. Žalostni dogodki. Prodana posestva. Francozi tukaj — meja Ilirije. Veseli dogodki. XVII. Narodno blago. a) Pravljice. b) Narodne šege, običaji. — Knezoškofijske vizitacije. Dekanijske vizitacije. — XVIII. Gradivo (viri za spominsko knjigo.)

Že iz naslovov samih vidimo, da je kronika skrbno in pregledno sestavljena. Pisana je v slovenskem jeziku. Naša želja bi le bila, da bi skromni zgodovinar nad Vrbskim jezerom včasih kaj obelodanil iz svoje stroke v zgodovinskih slovenskih listih. Drugi kroniki pa posnemajte!

D.

Spomin.

(Spisala Friderika.)

Poleg okna je sedelo dekle in čitalo povest. Ta je bila kratka in kmalu jo je prebrala. Nato je gledala skozi okno.

Liki brezdanje morje bi bila nebeška modrina, ako bi se ne bili pokazali dve sivi meglici.

Na grajski vrt se je videlo iz okna in v odlomkih so se začuli daljni akordi starega, napol hripavega klavirja.

Še enkrat je dekle v duhu študiralo spis, katerega avtor je bil njen inštruktor.

* * *

Sedel je poleg mize s svinčnikom v roki. Mlad je bil in še-le v zadnji latinski šoli. Bil je bolehen in temne polti, ki je vlekla skoro na rumenkasto. Navadno je bil resen in iz njegovih jasnih oči mu je sijala miloba. Njemu nasproti je sedela ona, njegova učenka. Ko ji je govoril o slovstvu, ga je včasih opazovala: Njegove oči so se ji zdele nekam zagonetne. Kako rada bi bila vedela, kaj je zakrivala globina njegove duše...

Toda nekaj ji ni ugajalo. Menila je, da je on povsem drugačnih nazorov kot ona. Ko je obsojal njene spise, ji je očital pesimizem in nekoč ji je dejal:

„Pišite raje veselo, kaj ona melanholija!“

Opazil je njen ironični posmeh in molčal. Ona pa je bila uverjena, da ne zna čutiti, da je le navaden materijalist.

Za časa počitnic jo je obiskal. Toda shujšal je bil. Kašljal je; njegova postava se ji je dozdevala ožja in lica mu niso bila več okrogla. Lične kosti so mu bile potisnjene navzven in ko se je razburjal, sta se prikazali na njih dve senci. Iz oči pa mu je sijal še vedno oni izraz milobe.

Gospa mama je bila odšla iz vrta, rekoč:

„Sedaj pa povej gospodu inštruktorju, česa si se učila v njegovi odsotnosti!“

pristaš socijalnodemokratske stranke, dasiravno stoji v narodnostnem vprašanju vsaj teoretično na bolj krščanskem stališču kakor pa nemški narodnjaki ali takozvani nemški krščanski socijalci. Nekateri bogoslovci so celo mnenja, da spadajo socijalni demokratje v vrsto skrivnih prevratnih društev in da vsled tega navaden duhovnik niti nima pravice odvezati od tega greha.

Na nekrščanskem stališču v narodnostnem vprašanju stoji pa tudi nemški krščanski socialci. Na Dunaju so pri takozvani „deutsche Gemeinbürgerschaft“ in vzdržujejo skupaj z vsenemci in losvonromovci sedanji avstrijski državni sistem, katerega podlaga je načelo, da mora biti v Avstriji grspodujoči narod nemški, suženjski narodi pa slovanski. Nemški krščanski socialci so torej sokrivi pri vseh krivicah, katere povzročajo v Avstriji sedanji vladni sistem. Oni so odgovorni za to, kar se godi po posameznih deželah, kajti ako bi hoteli pri osrednji vladi na Dunaju vpeljati drug sistem, bi se spremenilo po celi državi. Na Koroškem bi več ne vladal baron Hein, po šolah bi se otroci lahko učili vsak v svojem jeziku, vsak prebivalec bi našel v svojem jeziku pri oblastih svojo pravico, dobili bi pravičen volilni red in sploh bi se odpravila cela vrsta krivic. Nemški krščanski socijalci pa so tako zaslepljeni, da raje puste šariti nemškim brezvercem, kakor pa da bi imeli v Avstriji katoliško, vsem narodom pravično vladno.

Pa ne samo s tem, da podpirajo nemške liberalce in sedanji krivični vladni sistem, ampak tudi sami in naravnost greše nemški krščanski socijalci neprestano zoper načela krščanske ljubezni in pravičnosti in to na najodurnejše in najkrivičnejše načine. Omenjamo ono veliko marogo v Luegerjevem življenju, ko je izdal odredbo, da mora vsakdo, kdor hoče biti sprejet med dunajske meščane, priseči, da bo varoval nemški značaj dunajskega mesta. S tem je bila okrutno kršena pravičnost in češki državljani so bili oropani svojih pravic samo zaradi tega, ker so češke narodnosti.

Ta stranka je korakala potem po poti nekrščanskega narodnega šovinizma vedno dalje in vedno bolj je zapuščala načela krščanske pravičnosti. Krščanstvo je pa nekaj nerazdeljivega in človek ne more biti v eni ali v nekaterih točkah krščansk, v drugih pa ne. Kristjan ali ves, ali pa nič, kristjan v zasebnem življenju in v družabnem, ali pa nič. Krščansko načelo se je torej začelo v nemški krščanskosocijalni stranki podirati in ako se maje načelo in podlaga, maje se celo poslopje.

To je torej glavni in prvi vzrok, da se maje nemška krščanskosocijalna stranka — ker je najprej v narodnem vprašanju zapustila načela krščanskega katekizma in se spustila na pot poganstva, pregrešnega narodnjaštva. Pa tudi nezgod v krščanskosocijalni stranki na Koroškem je krivo v prvi vrsti to, da voditelji že od začetka niso stali v narodnem vprašanju na katoliškem stališču. Kdor v eni točki odstopi od katoliške vere, bo kmalu prestopil tudi v kakšni drugi točki.

Za nas bodi pa iz vsega tega nauk, da se po vzgledu sv. Pavla s celim srcem držimo pravega, krščanskega narodnjaštva.

Ostala sta sama in se razgovarjala. Ona je bila razdražena in slabe volje. Med drugim mu je dejala zbadljivo:

„Odkrito Vam povem, da sem Vas prej bolj cenila kot sedaj.“

„Zakaj?“

„Zamerili ste se mi, da sami ne veste kdaj!“

„Prosim, povejte!“ je dejal tiho in jo pogledal, kakor je ni še nihče. Toda ona ni videla njegovega pogleda, temveč dejala:

„Ni posebno častno za Vas, ne!“

In ni se ji smilil, ko je postal rdeč. Kajti ničesar ni vedela, le dražila ga je.

Ker se ni spodobilo, da bi dalje silil v odgovor, je molčal. Na mizi je ležala nepopisana razglednica.

„Kje ste jo kupili?“ je vprašala. „Krasna je, darujte jo meni!“

Zapisal je svoje ime, ji izročil razglednico in pritajeno vzdihnil.

Še tisti dan je odšel, navidezno prijazen kot navadno, v resnici pa užaljen in potr... .

Minilo je leto in nič več ni čula o njem.

* * *

Prečitala je njegov spis, katerega je bil posvetil svoji materi. Spisal ji je bil mnogo lepih, ljubezni polnih besedi, kakršnih zamore samo čuteče srce. Veselo se je bil izrazil v spisu in vendar je spoznala, da ga je spremljala znanaka, žalost... . Prej je bila mnenja, da nima smisla za poezijo, toda varala se je. Spoznala je, da je umetnik in razumela ga je... . Spomnila se je

Nova zmaga na šolskem polju.

Za koroške Slovence se bližajo boljši časi. To smemo upati, odkar so se po zaslugi „Slovenskega šolskega društva v Celovcu“, oziroma njenega pravnega zastopnika g. dr. Janko Brejca, omajale korenine sedanjega protipostavnega šolstva na Koroškem. Kako dolgo vrsto let se bojujemo že koroški Slovenci zoper sedanji neumni, nepedagoški in nepostavni utrakvistični šolski sistem, ki je naredil med koroškimi Slovenci neizmerno mnogo škode! Saj ima dobršen del žalostnega gospodarskega položaja, žalostnih narodnih in kulturnih razmer svoj vir v slabem koroškem šolstvu.

Ljudstvo se je od brezvestnih nemškonacionalnih in nemškutarskih hujskačev, ki jim je bilo mnogo na tem, da ostanejo Slovenci neizobraženi, dalo zapeljati, da je v mnogih krajih odobravalo takimenovani utrakvistični šolski sistem. V teh utrakvističnih šolah bi se bilo moralo poučevati slovensko in nemško, v resnici pa so se le v malokaterih krajih otroci naučili sploh slovensko brati, kaj se le pisati. Te šole so res prave mučilnice za slovenske otroke, ker so dejansko nemške. Stariši se mnogokrat niso mogli odločiti za „slovenske“ šole, ker so jim nasprotniki lagali, da se v njih ne bo nič nemškega učilo. V resnici so pa naše slovenske šole prave utrakvistične, namreč v tem smislu, da se otroci poučujejo v slovenskem jeziku in se tako kot Slovenci naučijo slovenski brati in pisati, a zraven se učijo tudi nemškega jezika. Učni jezik je slovenski, nemščina je pa učni predmet!

Seveda so poklicane šolske oblasti morale vedeti, da so edino šole, kakor jih od nekdaj zahteva slovenska stranka, pametne, vzgojevalne in postavne. Toda kaj je to brigalo nemškonacionalne šolske oblasti! Plesala jim je pred očmi edino le sladka misel, da se v nepostavnih utrakvističnih šolah slovenski otroci ponemčijo, ker se ne naučijo nič slovenski brati in pisati. Znano je namreč, da se izpočetka v utrakvističnih šolah ponavadi poučuje tudi še slovensko, potem pa vedno manj, da se ljudi počasi uspava in naravnost **ogoljufa** za slovenščino, in nazadnje postanejo te šole čisto nemške. Da stariši ne zahtevajo v višjih razredih pouka v slovenščini, se nastavijo slovenske ure ob koncu dnevnega pouka. Seveda kmetje že potrebujejo doma otroke za delo, in otrokom se tudi ne ljubi še eno uro sedeti v šoli kakor za kazen, ko so drugi že odšli domov. Ta šolski sistem na Koroškem je res nekaj grdega, posebljena zlobnost in je nima primere v svetovnem šolstvu. In tega mora biti enkrat konec! Začetek je že storjen.

Najprej je izreklo državno sodišče, da je koroški utrakvistični šolski sistem protipostaven, in je tako obsodilo deželni šolski svet in naučno ministerstvo, ki sta kršila postavo, ker sta zavrnila znano pritožbo glede šol v Št. Danijelu in na Strojni. Občina Št. Danijel, krajni šolski svet in stariši so pa vložili po g. dr. Brejcu pri-

tožbo na upravno sodišče, ki je obravnavalo o tej pritožbi pod predsedstvom senatnega predsednika barona pl. Schwarzenau dne 16. t. m. Naučno ministerstvo je bilo zastopano po ministerialnem tajniku dr. Florijanu, pravni zastopnik strank pa je bil dr. Lenoch, odvetnik na Dunaju.

Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo starišev in krajnega šolskega sveta, češ, da niso kompetentni, **pač pa je ugodilo pritožbi občine in razveljavilo razsodbo naučnega ministerstva in seveda tudi deželnega šolskega sveta koroškega** z utemeljevanjem, da je na podlagi § 6 državnega ljudskošolskega zakona mogoče rešiti vprašanje, v katerem jeziku da se naj poučuje v kaki šoli, le v zvezi s členom 19. državnega temeljnega zakona, čeravno o tem členu samem upravno sodišče ni kompetentno soditi.

Tako se godi Slovencem na Koroškem. Oblasti na Koroškem so Slovencem nasprotni, zlasti pa še deželni šolski svet. In da so prišli stariši v Št. Danijelu in Strojni do svoje samo ob sebi umevne pravice, se je bilo treba pritožiti celo do zadnje inštanice. Potem pa še kdo naj reče, da Koroška za Slovence ni avstrijska Turčija!

„Freie Stimmen“ zaradi te klofute, ki sta jo dobila deželni šolski svet in ministerstvo, kar norijo. Naj se le pomirijo! Takih klofut bodo dobili nacionalci še celo vrsto, v najkrajšem času v zadevi šole v Vogrčah.

Vsa čast značajnim in pametnim Št. Danijelčanom in Strojancem, ki so vztrajali v boju za svoje pravice in zato končno tuni zmagali! Čestitamo! Omeniti pa moramo o tej priliki tudi strankarsko sovraštvo „Slovenskega Naroda“, ki se celo ob tej veliki zmagi obregne ob g. dr. Brejca in „Slov. šolsko društvo“: „Ni res, da je „Šolsko društvo“ sprožilo sedanje izvojevanje pravic slovenščini v šolah. To so storili merodajni činitelji v Strojni in Št. Danijelu ter še le pozneje naprosili g. dr. Brejca za pomoč.“ No, in na Koroškem ve že vsak šolar, da bi brez dr. Brejca in „Šolskega društva“ bili še vedno tam kakor prej, ko je zanemarjala „C. M. Dr.“ najvažnejše šolsko vprašanje. Tudi nam je vseeno, naj je izvojeval to velevažno zmago Peter ali Pavel, a vseeno nam ni, če „Slov. Narod“ odreka to zaslugu pravim činiteljem, da bi prikril nedelavnost C. M. Dr., ki je bila v reševanje teh vprašanj poklicana, pa se svojega poklica ni zavedala!

Tu in tam!

Nesrečni polom nemške krščanskosocialne centralne kase bi ne bil povzročil niti zdaleko toliko škode, ako bi nemški nacionalci, zlasti nemškonacionalni listi ne bili hujskali. Hinavsko so omilovali „uboge kmete“, ali ravno oni so s svojim zlobnim vpitjem onemogočili mirno sanacijo in so vzrok veliko večje škode, ki so jo trpeli prizadeti nemški kmetje in nemške posojilnice. S svojimi lažmi so oškodovali celo slovenske posojilnice, ki z zadevo niso bile v nobeni zvezi, in vlagatelje, ker so razburjeni začeli vzdigovati vložen denar. V koroškem deželnem zboru

Pustni smešničar.

Poslano. Vozni red za želodec pustnih norcev.

Hotel: „K ljudskemu štetju.“

Vrsta jedi in pijače:	Za kaj so?
I. Juha a la „Südmark“	za bljuvanje.
II. Godla a la „Lipar“ v štimcah	za lahek stol.
III. Pečenka a la „Martinjak“	za zdrav želodec.
IV. Slane ribe brez soli v glavi s pelinovcem	za neslanost.
V. Kompot vreden blizu toliko, kot gre buč v en koš.	

Sledeče prikuhe so zastonj:

I. Jurijeva salata (Dauerkopf) — za lakoto po mandatih.
II. Hišne gobe — za ponemčevanje norcev.
III. Pomerančne luščine — za laški veter.
IV. Polivka ali „sos“ — za ohlajenje možganov egiptovskih oslov.

Pijača:

Prima „Šnops“ — je kulturno znamenje Nemcev; rekel je: Dr. Korošec.

Previden mož. 70 let star vdovec je napravil s svojo 40 let mlajšo nevesto to ženitninsko pismo: Ako še živim štiri leta, podeduje vse moje posestvo moja žena — ako poprej umrjem, vzamem vse s seboj! Salamensko! Lahko si mislite, kako skrbno mu bo mlada ženka stregla skozi štiri leta, da ji ne bo treba iti ž njim v grob!

zadnjega obiska, svoje odurnosti in žal ji je bilo. Zasmilil se ji je...

Prisedla je k mizi in odprla predal. Zdajci je zagledala ono razglednico z njegovim podpisom. Kakor biser je zablestela solza in kanila na razglednico. Izvabil jo je bil spomin...

Smešnice.

Samo ob sebi razumljivo. Žena: „Vi moški ste pred poroko kakor angeli, po svatbi pa skoraj kakor — zlodeji.“

Mož: „To se lahko razume. Pred svatbo smo kakor v raju, po poroki pa kakor v gorečem peklu.“

Račun bo gotovo pomagal. Gostilničar je tožil svojim gostom, da ima v hiši veliko podgan, katere mu delajo grozno škodo. — „Veste kaj?“ svetuje eden gostov, „zaračunajte jim škode tako, kakor ste meni jed in pijačo; stavim, da vam bodo kmalu vse pobegnile.“

Čudna ženska previdnost. Nedeljski lovec, prišedši z lova, pripoveduje ženi: „Oh, kako sem se danes prestrašil v gozdu. Pomisli, ko se pripognem, se mi sproži puška.“

Žena: „Ej, kako si nepreviden! Ne ubogaš pa tudi nič; saj sem ti vendar že ponovno naročala, da pusti puško doma, kadar greš na lov.“

Zadnja môda. Priprost kmetič vidi v mestu pri nekem krojaču v oknu izloženo žensko obleko, na kateri je bil velik napis: „Zadnja môda“ (noša). Hvala Bogu, reče kmetič, da je to zadnja môda! Zdaj bo vendar enkrat konec teh neumnih môd!

so nemški nacionalci na vsa usta vpili, psovali in tožili o „ubogih kmečkih žrtvah klerikalcev“, namesto da bi bili pomagali. O, saj jim ni bilo do tega, da bi kmetje ne trpeli škode! Kaj še! Najslovesnejše so protestirali proti temu, da bi nesrečnim, prizadetim kmetom priskočila na pomoč država. Iz tega se da sklepati, da so se nemški nacionalci bali, da bi se centralna kasa sanirala in bi se kmetje rešili iz stiske, ker bi potem ne mogli — hujskati proti nemškim krščanskim socialcem. Taka je ljubezen nemških nacionalcev do kmeta. Silno zaručani morajo biti nemškonacionalni kmetje, da tega ne spregledajo.

Ko pa se je v Ljubljani zašpekulirala neka čisto navadna posojilnica, imenovana „Glavna posojilnica“, ki ni nobena centralna kasa ali združna zveza, so Slovenci na Kranjskem postopali čisto drugače kakor koroški nemški nacionalci.

Na Koroškem so nasprotniki, kakor so nam sedaj došla poročila z dežele, hoteli zopet izrabiti to priložnost, da bi zbegali nevedno ljudstvo in napolnili — prazne blagajne nemških, oziroma nemškutarskih posojilnic z denarjem trdnih in bogatih slovenskih posojilnic. Trosili so laži, da so slovenske posojilnice pri „Glavni posojilnici“ in da bodo vsled tega falirale. Mnogi, ki niso vedeli, da „Glavna posojilnica“ ni nobena združna zveza, so nemškonacionalnim grdobam šli na lim in iz slovenskih posojilnic vzdignili denar, seveda v svojo škodo. Obžalujemo kratkovidneže, ki jih laži nasprotnikov v zadevi centralne kase niso spametovale in so se zopet vsedli na lim. Prav se jim zgodi, če imajo škodo! Saj se itak ne bodo spametovali prej, nego da jih bodo nasprotniki spravili ob ves denar. Žal le, da je nasprotnim lažnivcem tako težko priti do živega, ker se naši ljudje bojijo pričevanja pred sodiščem in ne povejo, kdo da je trosil take laži.

Ne razumemo, zakaj državno pravdnštvo ne zasluđuje teh lažnivcev! Ko bi hotelo, bi jim kmalu lahko zaprlo sapo. No, za en slučaj smo vendar izvedeli, in dotičnik je prejel, kakor je naš list že poročal, za svoje laži zaslužno kazen.

„Glavna posojilnica“ v Ljubljani je liberalen zavod. Slovenska ljudska stranka na Kranjskem se pa ni izkazala za tako strankarsko in omejeno kakor koroški nemški nacionalci in ni v deželnem zboru zagnala krika zaradi liberalne glavne posojilnice, ampak je sklenila na inicijativo dr. Šusteršiča, nedolžnim žrtvam pomagati in v to svrhu prispevati 50.000 K. Tako je S.L.S. nasprotni liberalni posojilnici, oziroma nedolžnim njenim članom pomagala, in da lepo razvito slovensko združništvo ne bi trpelo na ugledu, vrh tega še sklenila, da se ustanovi deželni združni urad, nadalje da se dovoli „Združni Zvezi“ 12.000 K letne podpore in posodi brezobrestno za združništvo dosedaj mrtvi kapital vsenčiliškega zaklada v znesku 700.000 K ter na ta način dá združništvu zaslobo pri deželi, ki bo zanj odslej tudi garantirala z dvema milijonoma. Deželni zbor kranjski je pa tudi sklenil storiti akcijo za saniranje liberalne „Glavne posojilnice“ od strani države. Koroški nemški nacionalci so pa protestirali, da bi bila pomagala država sanirati centralno kaso, ker jim ni bilo na tem, da bi bili obvarovali ljudstvo škode, ampak so hoteli nesrečo nemške centralne kase izrabiti v hujskanje proti krščanskim strankam.

Nacionalci so v deželnem zboru kričali, da država ne sme pomagati centralni kasi, ampak da naj dajo škofoje in samostani. Ko pa so dali škofoje za saniranje nemške centralne kase nad pol milijona, so o tem nemški nacionalci in njihovi lajajoči časopisi molčali kakor grob. Sram jih naj bo! Naj se učijo velikodušnosti in skrbi za ljudstvo od „kranjskih klerikalcev“, o katerih vedó samo slabe reči pripovedovati, pa jim še do gležnja ne sežejo! Pač ne znajo drugega, nego hujskati proti krščanskim strankam, zlasti proti Slovincem. Zato bo pa še marsikateri pošten Nemec začel premišljevat o poglavju „tu v nemškonacionalni Koroški in tam v klerikalni slovenski deželi kranjski!“

Dnevne novice in dopisi.

Sodaliteta Ss. Cordis J. ima svoje mesečno zborovanje v hiši delavskega društva 2. sušca ob 2. uri popoldne.

Deželni predsednik baron pl. Hein je na izprehodu po Lendu na ledenem kraju izpodrsnil in si izvinil nogo.

Deželni šolski svet proti gosp. učitelju Horvatu. Naše poizvedavanje v Čajni o zadevi premestitve nadučitelja Horvata dovedlo nas je

do sledečega zaključka: G. Horvat bil je vesten in natančen v šoli do skrajnosti tako, da se ga tudi roka nadzornika ni smela dotakniti. V javnem življenju pa je bil mirnega značaja, vzornega obnašanja, pravico in resnicoljuben ter prijazen in postrežljiv proti vsakemu. Zato se čuje v ljudstvu splošna hvala in žalovanje po njem. Imel pa je napako, da se ni sramoval svojega maternega jezika, da po vsem sladkem hvalisanju in krutem pritiskovanju ni hotel zatajiti svojega rodu, da je učil v šoli slovenske izročene mu otročiče, spoznati in spoštovati tudi materno besedo in da je učil slovenske fante peti slovenske pesmi. Zato je bil prestavljen, ne da bi se bila uvedla zoper njega disciplinarna preiskava. Ne boljšega, ne slabšega nam ni bilo mogoče zvedeti. O njegovi tožbi smo tudi dobro informirani, vendar si to prihranimo za drugokrat. Zadeva g. Horvata tako stoji, da slovenska javnost mirne vesti lahko zahteva najstrožjo preiskavo zoper njega. A zvedeli pa smo še nekaj drugega, značilnega. Osebe, katere so prej skupno napadale g. Horvata, so si sedaj silno v laseh. Ne samo, da bi se po gostilnah prepirali in zmerjali, te „vzorne“ osebe se pretepajo po noči na cesti, se tožijo po advokatih, si napravljajo stroške, se sumničijo in ovajajo pri oblastvih itd. Ta družba pomeni v Čajni inteligenco in je merodajna.

Godba c. in kr. 17. pešpolka v Celovcu je tudi „Slovenskemu krščanskosocialnemu delavskemu društvu v Celovcu“ odpovedala sodelovanje pri pustni veselici dne 19. t. m. v hotelu Trabesinger, in sicer z isto motivacijo kakor zadnjič, da je celovško prebivalstvo razburjeno in se je bati demonstracij. Že o priliki prejšnje veselice se je dokazalo, da so bili razburjeni edini magistratovci in stotnik Metnitz, brat celovškega župana; poveljništvo 17. pešpolka je bilo na to opozorjeno, kljub temu pa je Slovincem godbo slovenskega polka zopet odreklo. Sedaj vemo: **V slovenskem polku vlada pri merodajnih osebah nemški, oziroma Slovincem sovražni duh. In tega pod nobenim pogojem ne bomo trpeli.** Mar smo Slovenci samo za to dobri, da dajemo svoje sinove vojaškemu molohu in da plačujemo ogromne svote za vojaške namene? Prav resno svarimo vojaško oblast, da naj se ne igra z ognjem in ne vzbuja nevolje in sovraštva med narodom, ki daje najboljše vojaštvo! Naša prva zahteva je, da mora godbeni stotnik Metnitz, zagrizen nacionallec, v stran iz Celovca, od slovenskega polka! **Slovenski polk ne potrebuje strelovoda, po katerem bi švigalo nemškonacionalno sovražstvo na slovenske prebivalce!** Od slovenske delegacije zahtevamo najodločnejše, da stori v tej zadevi energične korake, da dobimo zadoščenje!

Vojaška godba c. kr. 17. pešpolka v Celovcu je igrala tudi pri lovskega plesu v Podkloštru, ki ga je priredila „Südmarch“. Slovenskim nedolžnim, nepolitičnim društvom je pa odpovedala svoje sodelovanje. Pa še modri so vrh tega visoki vojaški gospodje slovenskega polka v Celovcu. Slovenskemu delavskemu društvu niso dovolili godbe in znanega vzroka. Pustna veselica slovenskega delavskega društva se je pa kljub temu 19. t. m. v najlepšem redu vršila. Po veselici pa je menda visoke nemške gospode pri slovenskem polku vest nekoliko pekla in so društvu naznanili, da je godba na razpolago. Po toči zvoniti...

K ljudskemu štetju v Celovcu ima „Kärntner Tagblatt“ drznost posebej omeniti, da je bilo v kaznilnici naštetih 29 oseb s slovenskim občevalnim jezikom. Temu dostavlja: „Vihar slovenskih agitatorjev se je torej precej izgubil v pesku.“ Krščanskosocialnemu nemškemu glasilu bi samo priporočali, da bi bil navedel tudi še, kako visoko je število nemških kaznjencev, če ima že zaradi borih 29 toliko veselja. Tudi bi ga opozorili na logiko, da še iz tega ne sledi, da v Celovcu ni več nego 554 Slovincov, če jih magistrat — ni maral več naštetih. Saj bi bil modri „Tagblatt“ lahko to izvajal že iz „Fr. St.“, kjer se magistratovci zagovarjajo, da je magistratni uradnik prišel v hišo k slovenskim strankam zaradi občevalnega jezika samo — slučajno. Vsak pameten človek pa bo vedel, da magistratni uradnik pri teh priložnostih ni nosil s sabo novih števnih pol — tudi samo slučajno! In pri koliko strankah se je to dogajalo, seveda ni mogoče kontrolirati, a mislimo si lahko. „Kärntner Tagblatt“ se kaže vedno nevednega, kadar se gre za — slovenske interese.

Ljudsko štetje v Celovcu. „Freie Stimmen“ poročajo, da so naštetili v Celovcu 554 oseb, ki so napovedale slovenski občevalni jezik proti 438 leta 1900., torej napredek za 116 oseb. Ne povejo pa, koliko stotin Slovincov je požrl magistrat pri letošnjem ljudskem štetju, ker nam je iz prav zanesljivega vira znano, da so v Celovcu

prvotno naštetili **strašno veliko število oseb s slovenskim občevalnim jezikom.** Zamolčijo pa tudi število slovenskega vojaštva, ki ga bo najmanj 1500, če vojaštva niso slabše štetli kakor pri magistratu. V resnici se poslužuje v Celovcu slovenskega, oziroma slovenskega in nemškega občevalnega jezika nad 10.000 oseb. Celovski magistrat zasluži torej od Volksrata vso pohvalo, ravno tako kakor vlada, ki je ljudsko štetje v Celovcu res „izborno“ (s sto klicaji) revidirala!

Pustna veselica „Slov. kršč.-soc. delavskega društva v Celovcu“ s plesom pri Trabesingerju minolo nedeljo je bila izredno dobro obiskana; celovško razumništvo je bilo lepo zastopano. Prišli so tudi gostje z dežele. Velika dvorana je bila zares okusno in bogato okrašena. Veselica je bila prava elitna veselica, kljub temu da je bila večina gostov iz delavskega stanu, znamenje, kako je slovensko delavstvo izobraženo; zabava je bila pa vendar povsem domača. Vse priznanje godbi, ki je prav marljivo svirala, posebno pa aranžerju plesa g. Ravniku. Tako lepega aranžma kvadrile že dolgo časa nismo videli. Veselica se je vršila v najlepšem redu, kljub temu da so „Fr. Stimmen“ med vrstami pozivale k demonstracijam. Živa duša ni prišla delat kake zgage. No, pa bi tudi nobenemu ne priporočali! Saj smo rekli, da je celovško prebivalstvo po veliki večini mirno in se bore malo zmeni za hujskanje „Fr. Stimmen“ in za razburjenost Metnitzovega magistrata. Slovinci ne storimo nikomur ničesar žalega in nismo pridno nemškim Celovčanom denar; zakaj bi nam torej ne privoščili nedolžnega veselja?! Hudo bo seveda bolelo magistratovce in močiteljne, kojih vsakdanja, pa slaba hrana so „Fr. St.“, ko bodo izvedeli, koliko Slovincov da je v Celovcu in kako da se zbirajo, odkar imamo slovenski hotel. Zaman pa pišejo in bodo čakale „Fr. St.“, da se bo hotel Trabesinger — spufal, kakor prokorojujejo. Spufal se je prej, ker je bil nemški. Dober nauk za nemške hotelirje, ki niso več marali Slovincem oddajati dvoran! Od samih Nemcev hotel Trabesinger ni mogel uspevati, od samih Slovincov pa bo. Nikar preveč žalosti in jeze zaradi tega! Bi škodilo!

„Freie Stimmen“ — blamirane. Lažnive „Štimce“ bi bile rade svet prepričale, da vse skupaj ni res, kar je posl. Grafenauer interperiral v državnem zboru glede postopanja celovškega magistrata. Zato so začele posamezne slučaje zavijati, neprijetne dejanske pogovore strank z magistratnim uradništvom tajiti, ali pa te pogovore potvarjati; drugega seveda niso mogle več storiti, ker tega vendar niso mogle utajiti, da je magistrat klical slovenske stranke, ker so napovedale slovenski občevalni jezik. Nekatere prizadete stranke so pa na lažniva poročila strank poslale lažnivim „Štimcam“ popravek, seveda v strašno jezo nacionalcev. Ker so pa lažnive „Štimce“ o g. dr. Jesenku trdovratno lagale naprej, so dobile od njega nov popravek, ki je pokazal, da je bil ves trud lažnivih „Štimc“ — udarec v vodo in končno velika blamaža.

Tridesetletnico, odkar je otvoril svojo trgovino z železom v Celovcu, bo obhajal splošno priljubljeni g. F. Sadnikar dne 1. sušca. Njegovi bivši trgovski učenci mu tem potom izrekamo najiskrenejše častitke!

Brigadir generalmajor Joahim Botič je došel za nekaj časa v Celovec.

Modri poslanci. Slovenski poslanec Gostinčar in tovariši, izvoljen kot zastopnik delavstva v državni zbor, so stavili v državnem zboru predlog glede uravnave službenih, plačilnih razmer in imenovanja pri c. kr. tobačni režiji nastavljenih delovodij, nadzornikov in nadzorniških aspirantov dne 25. prosinca; drugi dan so pa stavili predlog v državnem zboru dobesedno isti predlog poslanec Dobernig, Hueber in dr. Stölzel.

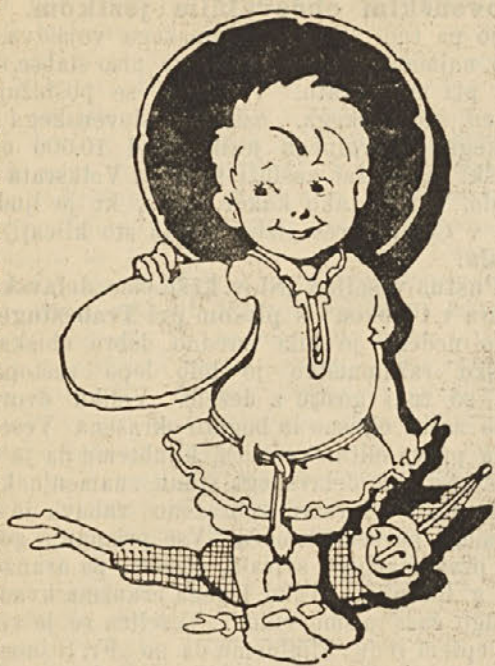
Zahvala. Podpisani si šteje v sveto dolžnost, da se tem potom najprisrčnejše zahvali visokorodnemu gospodu dr. Benno vitezu Arlt, zdravniku sanatorija „Marija Pomagaj“ v Celovcu za njegovo veliko skrb, s katero je uspešno zdravil njegovega od vseh strani k smrti obsojenega sina Mihaela, častitim usmiljenim sestram za požrtovalno oskrbovanje ter priporoča sanatorij „Marije Pomagaj“ v Celovcu vsem nevarno bolanim.

Jurij Pinterič,

posestnik v Lihpoljah pri Podravljah. Izžrebani porotniki. Za prvo letošnjo redno dobo, ki se začne 6. sušca, so izžrebani kot glavni porotniki: Janez Ertl iz Würmlach, Jurij Čarf, kolar iz Mlinskega grabna, dr. Otmar Egger iz Beljaka, Janez Maurer, tovarnar iz Celovca, Franc Koller iz Št. Andraža, Ulrik Hecher iz Čajne, Jurij Dörner iz Št. Vida, Alojz Berger, računski revident v p. Ferdinand Seebacher iz Seebacha, Anton Kreiner iz Žrelca, Jožef Heis iz Rennwega, Franc Egger iz Št. Lenarta v La-

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine uthajajoči, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Tudi na
kruh mazati
se pusti
nova
voljna jedilna mast
Ceres

In pomaga tako prihraniti v
gospodinjstvu veliko denarja,
ker ni samo najboljša, temveč
tudi najcenejša jedilna mast.

budski dolini, David Manhart iz Zgorn. Dravograd, Kašpar Weitzer iz Železne Kaple, Viljem Natmessnik iz Pušcave, Rudolf Veit iz Priela, Franc Aschenbrenner iz Guštanja, Janez Völker iz Celovca, Kilian Sturm iz Prailinga, Franc Wanner iz Celovca, Gustav Pechhold iz Špitale, Alojz Klaus iz Kotič, Jožef Kremser iz Labuda, Franc Janach iz Bistrice na Zili, Alojz Raup iz Volšperga, Boltažar Seitner iz Štala, Edvard Fanninger iz Celovca, Šimen Seebacher iz Šmartna pri Celovcu, Andrej Plassnik iz Grebinja, Jožef Pötsch iz Eitwega, Jožef Plassnig iz Smarjete v Rožu, Štefan Maier iz Pliberka, dr. Bruno Weiss iz Treibacha, Franc Schneeberger iz Laz, Oskar vitez pl. Heiss iz Velikovca, Jožef Kulterer iz Št. Vida. Kot namestniki: Valentin Plasch, Valentin Paternioner, Anton Fohr, Janez Manhart, Juri Wagenpfeil, Julij Buben, Franc Süßbauer, Andrej Berger in Rudolf Hofer, vsi iz Celovca.

Pametno ne ravna tisti, ki za svoj denar kupuje slabo blago, ki je po vrhu tega še tuje. Le tisti ravna pametno, ki kupuje Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovencem, ki je od vseh najboljša, ker daje kavi izvrsten okus in lepo barvo.

Zbolel je nevarno na pljučnici č. g. Fr. Mihal, župnik na Žihpoljah. Tudi č. g. Antonu Kesnarju, župniku v Prevaljah, se je zdravje nekoliko poslabšalo. Duhovne sobrate prosimo za memento in sacris.

Župnijo Čajnec je dobil č. g. Miroslav Malgaj, tamošnji župni upravitelj.

Strokovni kurz za gostilničarje se bo vršil v Celovcu od 24. aprila do 6. majnika.

Šolske vesti. Na dvorazredni utrakvistični šoli v Št. Miklavžu ob Dravi je razpisano v stalno nameščenje začasno zasedeno učno mesto, na utrakvistični dvorazrednici v Lipi nad Vrbo, na tro-razrednici v Pontablju in na utrakvistični tro-razrednici v Čačah v stalno nameščenje mesto šolskega vodje do 14. sušca. Za nobeno mesto se ne zahteva znanje slovenščine. To je res pravi škandal! Zakaj neki se šole v Št. Miklavžu, v Lipi in Čačah še imenujejo utrakvistične, če se niti od šolskega vodje ne zahteva znanje slovenščine!? Opozarjamo merodajne kroge, da obrnejo temu nezaslišanemu škandalu večji pozor!

Slovenski javnosti! Odbor „Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi“ se obrača z nujno prošnjo do slovenske javnosti, osobito pa do svojih bivših podpirancev in do vseh teh, katerim se je doposlalo letno poročilo o delovanju društva s položnico c. kr. poštne hranilnice, kakor tudi do onih vaških, trških in

mestnih občin ter okrajnih zastopov, na katere se je odbor društva s posebno prošnjo obrnil, da bi se vendar vsi ti blagovolili spomniti s kakršnim zneskom revne slovenske učeče se mladine na českih visokih šolah v Pragi, katera trpi glad in zmrzuje, ker odboru društva nikakor ni mogoče ugoditi vsem prosilcem v takršni meri, kakor bi bilo potrebno. Letos je za tretjino več prosilcev nego je bilo lani, toda prejemkov je letos doslej imelo društvo za dve tretjini manje nego lani za ta čas, iz česar je dovolj razvidno obupno stanje društva. Odbor društva si dovoli torej apelirati na slovensko javnost, da stori svojo narodno in človekoljubno dolžnost ter tako olajša bedo slovenskega inteligentnega naraščaja. — Prispevki se naj pošiljajo po položnici c. kr. poštne hranilnice ali po poštni nakaznici na naslov društvenega blagajnika: dr. Karel Sebesta, advokat, Praga II, Spólená 9.

V Pragi, dne 11. svečana 1911.

Odbor.

Za „Slovensko Stražo“ je darovala Hranilnica in posojilnica v Sv. Lenartu pri sedmih studecih 50 kron. Bog plati v imenu obmejnih bratov! Ostali denarni zavodi: Tu je vzgled! — Velik dokaz narodne zavednosti in požrtvovalnosti so pokazali letošnji Mohorjani. Nabrali so 2347 kron 77 vin. za „Slovensko Stražo“, tedaj vsak četrti Mohorjan je dal 10 vinarjev. Pri- znanje in hvala vsem zvestim! Nič še ni pre- poznol! Tudi po onih župnijah, kjer še niso zbrali, naj ta teden zbirajo in zbrano pošljejo „Slovenski Straži“, tako da ne bo slovenske župnije na Ko- roškem, kjer bi Mohorjani pozabili na „Slovensko Stražo! Mohorjani v Medgorju pri Žrelcu so ne- davno poslali 4 krone. Koroški Slovenci! V medsebojni ljubezni in podpori je moč in zmaga! Samo 11 podružnic „Slovenske Straže“ imate! Zberite se v novih podružnicah in združite se pod praporom „Slovenske Straže“ z ostalimi brati v brambo domovine, vas in vaših otrok bodoč- nosti. Na delo! Ustanovljajte nove podružnice „Slovenske Straže“ na Koroškem. — Kupujte in rabite izključno blago v korist „Slovenske Straže“: 1. Kolinsko cikorijo v korist obmejnim Slovencem s pečatom „Slovenske Straže“ na vsakem ovitku, drugače ni prava. 2. Vžigalice v korist obmejnim Slovencem. Glavni založnik C. Menardi v Ljub- ljani. 900 kron je dal „Slov. Straži.“ 3. Košmerl- ove drože, kvas v korist obmejnim Slovencem. 4. Perilno milo iz zaloge C. Menardi v Ljub- ljani. 5. Razne tkanine za obleke iz zaloge Hermes v Ljubljani. 6. Kregar in Seljak pro- dajata najboljša čistilo za čevlje. 7. Rabite samo papir iz tovarniške zaloge „Slov. Straže“. 9. Za- varujte se za življenje potom „Slov. Straže“. 10. Darujte ob vsaki priliki, če tudi samo nekaj vinarjev za „Slov. Stražo“, kajti narodnoobrambno delo brez denarja ni mogoče.

Obsojen je bil v Celovcu dne 21. t. m. hlapec Janez Strugger, ker je pobil pri Janezu Marko- viču in pri Hafnerju v Zg. Vesci okna in napadal ljudi, na dva mesca težke ječe, poostrene z dvema postoma.

Po tiralici išče deželno sodišče 26 letnega, na Otoku rojenega Janeza Tschernjak, hotel- skega slugo in njegovo izvoljenko Ano Ert iz Svinca zaradi zločina tatvine oziroma goljufije.

Vlomili so 16. t. m. neznani tatovi pri p. d. Tomanu v Ivovljah pri Kotmarivasi. Skoz okno so zlezli v kuhinjo, kjer so pobrali kakih 140 kg svinjine, ki se je vodila. Ukradli so tudi dva poročna prstana vredna 20 K, in 16 K gotovine. Meso so odnesli v treh ukradenih vrečah.

Utonil je 16. t. m. popoldne kočar Boštjan Dimling p. d. Smole iz Zadol pri Porečah v Vrb- skem jezeru pri Otoku. Šel je iz Pričice na Otok po ledu čez jezero kupovat potrebščine. Udri se mu je led. Mrtveca so potegnili iz jezera. Smole je bil star okrog 40 let, oženjen in oče treh nedoraslih otrok.

Nevarni vlomilci. V soboto, 18. t. m., zvečer je sporočila neka gospodična Gross gostilničarki „Pri raku“ v Gosposki ulici v Celovcu, vdovi g. Karolini Kopajnik, da je slišala iz njenega stan- novanja sumljiv ropot. Dva navzoča gosta, mi- zarskega mojstra Kastnerja sin in učenec rudarske šole Zach, sta šla gledat in videla dva moža, ki sta zbežala. Letela sta za njima. Kastner je ujel enega tatu, ki je pa svojega preganjalca z nožem zabodel v ramo in ušel. Zach je ujel drugega in ga pobil na tla; tat je pa nameril nanj revolver. Ker ga je Zach hitro udaril po roki, strel ni zadel. S pomočjo došlih ljudi so tatu izvili iz rok revolver. Oddali so ga policiji. Imenuje se Valentin Scharko in je star 38 let. Njegov tovariš je ubežal. Gostilničarki sta ukradla zlato zapestnico, vredno 70 K, dve zlati zaponki in kaseto z nekoliko gotovine.

V hotelu Grömmmer je okradel neznan tat natakario Lobineč in dekli Ano Kallaus in Ano Zebedin. Tat je iz zaprtih kovčkov ukradel dve

zlati uri, naprstnike, verižice in 20 K gotovine. V Celovcu kar mrgoli takih potepov, policija pa menda spi.

Tatvina. Gostilničarki gospé Vrečnik v Ce- lovcu je v noči od 18. na 19. t. m. nepoznan tat ukradel v gostilni iz pušice za gramofon okrog 40 K in iz mesnice nekaj mesa.

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo iz- delke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljub- ljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Velikovec. Družbinski večer se vrši prihod- nji torek, kakor je bil naznanjen že v zadnjem „Miru“.

Borovlje. (Dve razsodbi.) „Nemec“ Mi- šic (pa ne Tončkov) ozmerja Slovence z „rau- barji“; tožen prizna pri sodnji, da je vse to klical, samo datum pravi, da ni pravi, 19. je zmerjal, ne 16. Razsodba se glasi — oproščen. — Slo- venec Stangl reče v gostilniškem pogovoru Inckotu, ki je pri „Nemcih“, besedo, da ni „nor- malen“, obtoženec dobi 50 K ali pet dni zapor. Pa naj reče kdo, da se v Borovljah nimamo fletno.

Borovlje. (Smrt) je pobrala iz naše sre- dine pridno, blago in splošno spoštovano mlado ženo gospo Marijo Wieser, roj. Schwarz pd. Mikličevo. Svojemu možu je podarila mlado živ- ljenje, sama svoje pa zgubila. Pogreba se je udeležilo silno veliko občinstva. Pri hiši in ob grobu so ji zapeli slovenski pevci prekrasno ža- lostinko. N. p. v m!

Borovlje. „Freie Stimmen“ in graški nem- škonacionalni listi so objavili cel kup laži o raz- merju tukajšnje duhovščine do g. župnika. Pišejo, da so napadi na g. župnika Klemenčiča v „Miru“, „Slovenču“ in „Domoljubu“ na dnevnem redu in da je zaradi napadov od slovenskih du- hovnikov g. Klemenčič vložil prošnjo za upoko- jenje. Ker še nikdo ni bral v „Miru“ ali „Slo- vengu“ ali „Domoljubu“ kakega napada na go- spoda župnika Klemenčiča, ker so izvajanja v nemških listih neresnična in ker ne moremo ver- jeti, da bi bil g. župnik Klemenčič dal kakemu nacionalcu taka zlagana poročila, zato pričaku- jemo, da bo g. župnik na ljubo resnici dotičnim listom poslal popravek.

Grabštanj. (Predpustna veselica) naše „Skale“ se je dne 19. t. m. prav sijajno obnesla. G. Vajncerl je govoril o vzrokih propadanja kmet- skega stanu. Počastil nas je s svojo navzočnostjo č. g. dr. Lenard, ki nam je pokazal, da bo mogla rešiti kmetijski stan le združitev in samopomoč. Na lično pripravljenem odru nastopila sta potem „Mož in žena“ in „Piskrar“, ki so svojim spre- tnim petjem in šaljivimi nastopi povzročili splošno veselje in veliko smeha. Nato so domači mla- deniči uprizorili igro „Krčmar pri zvitem rogu“. Igrali so v splošno zadovoljnost. Ako se upošteva, da so prvokrat nastopili, lahko rečemo, da so iz- borno igrali. Gotovo nas bodo kmalu zoded pre- senetili s kakšno drugo igro. Od udeležencev slišimo prireditve splošno hvaliti. Gotovo bi bili imeli še več gostov, ako bi marsikaterega ne bila zmotila ravno poprej nam došla odpoved prostor- ov v sosedni gostilni.

Dobrlavas. (Na občnem zboru) tukaj- šnje kmetijske podružnice, ki se je vršil v ne- deljo dne 5. t. m. v gostilni g. Bruggerja, se je izvolil sledeči podružnični odbor: Jožef Koberer, učitelj, načelnik; Simon Kurat, pd. Pintar v Do- brlivasi; Valentin Komar, pd. Komar v Lovankah; Janez Mihev, pd. Andrej v Sinčivasi; Martin Greif, pd. Laškolic v Bukovju in Janez Stare, pd. Majdl v Mokrijah kot odborniki. Podružnica šteje okoli 170 članov, na občnem zboru pa je bilo navzočih le okoli 30 članov.

Globasnica. „Stajerčeve“ vžigalice so menda že slabo blago, ker jih ljudje ne marajo. Naš trgovec, znani Paarov Gustl, jih pa razpečava na ta način, da jih daje kot napitnino kar po cel zavoj. Dobra misel, da mu ne — splensnijo!

Žvabek. Ob velikem navdušenju se je usta- novilo minolo nedeljo izobraževalno društvo, potem ko je domači g. župnik razložil pravila. Kakor vse kaže, se bo prijavilo veliko število udov. Nato nas je peljal č. g. Hornböck v mislih v Sveto deželo. V več kakor triurnem govoru nam je razlagal znamenitosti in podobe jeruzalemske. Ljudstvo v nabito polni dvorani mu je sledilo do konca z napeto pozornostjo; vmes se je utrnila marsikatera solza ginjenosti. Vtisnil nam je ne- izbrisen spomin, in to mu bodi plačilo za njegov napor in trud. Vse ga željno pričakuje — kakor nam je obljubil — po Veliki noči, da nam pokaže še druge znamenitosti Svete dežele in Egipta. Vmes so nas razveseljevali šmihelski tamburaši s svojim izbornim igranjem. Iznenadil nas je

domači moški zbor, ki je prvič nastopil. Mlademu društvu in pevskeemu zboru kliče: krepko naprej!

Grabštanj. (Strah pred „črnimi“) to se pravi zavednimi Slovenci, ki se upajo na svojih domačih tleh na dan, je napotil naše nemčurske mogočnejše in laži-naprednjake, da so začeli kopati grob našemu izobraževalnemu društvu in pati grob našemu izobraževalnemu društvu in napovedali bojko onemu krčmarju, ki nam je za predpustno veselico bil obljubil prostore. In gostilničar, ki nam je nekaj tako sveto zatrjeval, da je našemu društvu njegova hiša vsak dan odprta, se je zbal in nam kratko pred prireditvijo prostore odpovedal. Nasprotniki so mislili, da bodo s tem naše mesečno zborovanje onemogočili in društvo uničili. Kratka pamet! Praznovali smo v prostorih grabštanjkega župnišča svojo predpustno veselico tako sijajno, kakor bi je v prej imenovani gostilni morebiti ne mogli. Vi mogočnejši iz Grabštanja in okolice, zapomnite si, da s seboj ne pustimo pometati in da bodele morali odsihmal z nami kot stranko resno računati.

Želinje pri Velikovu. (Poroki.) V nedeljo, dne 19. svečana, sta se tukaj praznovali dve poroki. G. Franc Furlan, p. d. Trod v Spodnjih Trušnjah, izvolil si je za zvesto tovarišico skozi življenje Marijo Korak, p. d. Črepanovo v Štriholčah. G. Janez Uratnik, ekonom, je pa podal svojo desnico v zakonsko zvezo Matildi Dertnik, p. d. Stingelčevi na Želinjah. Novoporočencem kliče: Veliko sreče v novem stanu!

Želinje pri Velikovu. Zadnji občni zbor našega izobraževalnega društva je privabil lepo število udeležencev. Račun o društvenem delu in napredovanju v pretečenem letu je bil prav zadovoljiv. Naše društvo se sicer ne more ponasati s sijajnimi hrupnimi uspehi, a deluje smoteno, mirno in vztrajno. Ima mlado, a zdravo in trdno življenje. Za novo društveno leto se je odbor le prav malo izpremenil. Glavno je bila po občnem zboru gledališka igra. Naša vrla dekleta, pridne in zveste družvenice, so stopila na nov priprost oder ter nam uprizorila krasno igro „Ljudmila“. Ta petdejanska igra je za naše razmere zelo težavna, a vendar so igralke svojo nalogo prav dobro rešile. Nastopile so vse prav pogumno in spretno, govorile razločno in glasno. Veliko smeha je povzročila „klosterska kriparka“. A tudi ostale igralke, posebno ki so imele daljše in težje vloge, moramo le odkritosrčno pohvaliti. Upajmo, da nas še večkrat razvesele s kako lepo in poučljivo igro. Z lepimi domačimi pesmimi se je končalo to zborovanje, že drugo v teku enega meseca.

Št. Juri na Vinogradih. (Smrt.) Umrli je 18. t. m. Peterneleva mati tukaj v Št. Lenartu. Pokojna je dočakala lepo starost blizu 80 let. Bila je res krščanska mati, mirna in dobra sosedka ter pridna gospodinja. Kako so rajno splošno spoštovali in ljubili, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležilo nenavadno veliko ljudstva.

Čergoviče pri Šmihelu. Brzovlak je v noči od 21.—22. t. m. blizu Čergovič povozil rjavega konja ter ga razmazal na drobne koščke 130 m daleč po progi. Čegav je bil konj, se še ne ve; najbrž je kje ušel.

Dobrlavas. (Dopisniku „Fr. Stimmen“ in „Bauernzeitung“ v spominsko knjigo. Koncem meseca prosinca t. l. sta prinesla zgorej imenovana lista v svojih predalih pod zaglavjem „Laž in izsiljevanje!“ skoraj enako se glaseč članek, ki je poln površnosti, zavijanja in nevednosti in ki se glasi v prestavi tako-le: „Na nekem tajnem slovenskem zborovanju, katero se je vršilo v slovenski društveni hiši v Dobrlivasi, se je izdalo geslo: Kdor se pri ljudskem štetju zglaši k nemškemu jeziku, se odda dr. Brejcu, se od njega naznani in se mu naloži zapor ali denarna kazen. Taka zborovanja se vrše navadno tajno med slovenskimi zaupniki in je vselej spet slovensko-katoliški duhovnik — ta glavni hujskač in najzlobnejši sovražnik nemškega jezika in nemškega naroda — sklicatelj takih zborovanj in govornik.“ V članku se sicer ne imenuje naravnost našega društva — saj je celi dopis zgled nejasnosti — a ker pa v slovenski društveni hiši izvemši odbornikov posojilnice nihče drugi ne zboruje kakor naše slov. kat. izobraževalno društvo, je edino mogoče, da misli dopisnik to. Zato mu to tudi odgovarja. K posameznim točkam! Dopisnik govori o tajnih slovenskih zborovanjih! Ali je novinec v našem kraju, ali ne zna slovenski, da bi se poučil glede tega iz „Mira“, v katerem je vsako zborovanje naznanjeno, ali pa je tako lahkoveren, da vse verjame, kar sliši, ali pa nalašč piše neresnico in vidi povsod tajna zborovanja, kjer so vselej javna! Mogoče pa je tudi, da misli na odborove seje, ki so tajne; tedaj pa naj ve, da se seja pravi po nemško „Sitzung“ in ne „Versammlung“.

Dalje pravi, da se je pri enem takem zborovanju izdalo geslo: Kdor se pri ljudskem štetju

zglaši k nemškemu jeziku, se odda dr. Brejcu, se od njega naznani in se mu naloži zapor ali denarna kazen. O ljudskem štetju se je govorilo na javnem zborovanju dne 6. m. m., na katerem so se razlagali predpisi o ljudskem štetju v svrhu tozadevnega ljudskega pouka in se je v smislu § 30 povdarjalo, da je vsaka neresnična napoved kazniva in da je za to tudi kaznivo, če bi kdo, ki govori po navadi slovenski, naznanil pri ljudskem štetju nemški občevalni jezik in da se bo zato skrbelo, da se taki naznanijo na „Slov. kat. politično društvo v Celovcu“, ki je tedaj še obstajalo in čigar predsednik je bil dr. Brejcu, da se ono radi tega pritoži na c. kr. vlado. Torej vsak, ki govori po navadi slovenski, ne pa splošno vsak! Dopisnik je bil gotovo v skrbeh, če je Nemec, da bi se njega tudi ne naznanilo. Gola laž pa je, da taka zborovanja sklicuje slovensko-katoliški duhovnik, beri „Mir“ in boš videl, da jih sklicuje odbor. In da na takih zborovanjih govori vselej slovensko-katoliški duhovnik, je sicer res, a govorijo tudi drugi. Ti, bralec, pa skusi uganiti, če boš mogel čez ves svoj dopis napisati „laž“, saj nikjer ne reče kaj da bi bilo kaj laž, kar bi bili mi rekli; najbrž je zato z nami vred bil že sam prepričan, da je to laž, kar je on o nas napisal. Tako namreč pravimo tudi mi. Končno pa svetujemo g. dopisniku, naj se zlasti o javnosti naših zborovanj blagovoli prepričati pri vele-slavnem c. kr. okrajnem glavarstvu v Velikovu, kjer je vsako naše zborovanje naznanjeno, oziroma dovoljeno kot javno. Vabimo ga pa tudi vljudno na naša prihodnja zborovanja, da bo vedel potem bolj resnično poročati.

Odbor slov. kat. izobraž. društva Dobrlavas.

Jakob Lužnik, predsednik.

Prevalje. Naš postajenačelnik, pristen German (piše se Medved!), se je posebno trudil za Südmark-bal. Naj bi skrbel raje za to, da bi se na kolodvoru dobili vozni listki na slovensko zahtevo.

Prevalje. Slovenci — vedite in strmite! Na Südmarkinem plesu je igrala vojaška godba slovenskega 17. polka. V Celovcu na mirni slovenski veselici ni smela igrati — v Prevaljah na Südmarkini pa. Pero zastaja...

Prevalje. (Mladeniška veselica) pri Šteklju dne 12. t. m. izvršila se je prav veselo. Bila je to letos prva taka veselica, ki je kazala popolnoma slovensko lice. Slovenski fantje so s tem pokazali, da niso odvisni od prevalskih nemčurskih gostilničarjev. To je bila domača slovenska zabava, kakoršne pri nemškutarjih ni.

Prevalje. Dne 18. t. m. je bil pri Ahacu ples v korist „Südmarke“. V Prevaljah — „Südmarka“! Kdo torej hujska? Naj še reče kdo, da Slovenci hujskamo — tisti zasluži tako klofuto, da mu postane kar temno. Ako zahtevamo Slovenci svoje pravice, pa pravijo, da hujskamo. „Südmarka“ se hoče pri nas udomačiti — društvo, ki ima namen ponemčiti in poluteraniti naše otroke. Da se naši „Nemci“ ne sramujejo takega početja! Tako bojno društvo, katerega niti pošteni Nemci ne marajo, tako društvo v Prevalje ne spada! „Südmarka“ ustanavlja nemške šole v slovenskih krajih, kupuje slovenska posestva in jih izroča tevtonskim priseljencem iz rajha — za tako društvo pri nas v Prevaljah ne sme biti prostora! In ta predrznost, s katero so poslali vabila celo našim ljudem, narodnjakom! Hvala Bogu, da so naši ljudje vedeli, kaj jim je storiti — tako da je bilo prevalskih udeležencev zelo malo, zato pa je pridičvalo nekaj tujcev, da tolažijo svoje prevalske bratce, katerim preti slovenska nevarnost. Najbolje bi bilo take südmarkovce napoditi s šibo! Kdo hujska?

Železna Kapla. (Občni zbor.) Dosedanji prostori za zborovanja našega slov. kat. izobraževalnega društva postajajo že pretesni. To se je pokazalo zlasti na društvenem občnem zboru dne 12. t. m., katerega se je udeležila velika množica slovenskega ljudstva. Poročilo odbora je bilo brez ugovora odobreno. Soglasno so se izvolile v odbor za novo leto osebe, katere je predlagal voditelj zborovanja. Nato nas je popeljal vlč. g. Jan. Hornbök v duhu v Sveto deželo, ter nam je na podlagi skioptičnih slik razkazoval te svete kraje tako zanimivo in pristrčno, da smo sledili njegovim besedam z največjim zanimanjem. Izrekamo mu za njegov trud in požrtvovalnost najiskrenejšo zahvalo in izražamo pristrčno željo, da bi ga mogli kedaj pozneje še enkrat pozdraviti v svoji sredini ter pod njegovim vodstvom v duhu romati v Sveto deželo.

Št. Tomaž. (Občni zbor) društva „Edinost“ se je dobro obnesel. Predsednik je po kratkem nagovoru dal besedo g. tajniku, ki nam nam je naslikal delovanje društva v preteklem letu. Lepo poročilo — ker je društvo v resnici veliko lepega storilo v izobrazbo in pošteno zabavo svojih udov. Udov pa je bilo 100. — Nato je poročal g. blagajnik o dohodkih in stroških.

Tudi njegovo poročilo je bilo zanimivo — ker natančno. G. kužničar je v svojem poročilu navduševal ude, da bi se še bolj posluževali knjižnice, ker to društvo ima namen vzbuditi zanimanje do branja in tako izobraževati. Naj so udje pridni pri delu in tudi pri branju. Na to se je potrdil stari odbor, oziroma eden odbornik na novo izvolil. Potem je kot govornik prvokrat nastopil naš blagajnik g. Andrej Weiss, pd. Smrečnikov, ki nam je v jako lepem govoru pokazal, kakšen vpliv imajo kat. slov. izobražev. društva na ljudstvo, posebno na mladino. Kjer je tako krščansko društvo, tam se vidi tudi napredek v dobrem. Temu govorniku je sledilo ploskanje občinstva in javna pohvala od predsednika. Na koncu se je uprizoril komični prizor: „Kmet in fotograf.“ „Sem rekel, sem djal“ — lepo je bilo, smeha je bilo tudi dovolj. Hvala igralcem! Med posameznimi točkami je pel društveni pevski zbor lepe narodne pesmi. In tako se je res prav lepo vršil prvi redni občni zbor našega od prijateljev in nasprotnikov „ljubljenega“ društva.

Bolečine oslovskega kašlja

se otroku že po dvakratnem zaužitju Scott-ove emulzije bistveno popolnoma olajšajo. Dober sloves Scott-ove emulzije kot olajševalno sredstvo pri oslovskega kašlja se opira na popolno izbornost kakovost njene sestavine, kakor na poseben način Scott-ovega ravnanja in se že 34 let dviga od dneva do dneva.

Zdravniki ponovno predpisujejo

Scott-ovo emulzijo

in stariši, ki so jo že enkrat uporabili, bodo zopet vselej segli pri oslovskega kašlja po tem sredstvu.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kostanje. (Presenečenje) Tukajšnji — „občinski odbor iz leta 1904 — a brez župana“ — je vendar enkrat prišel do spoznanja, da naša stranka vendar ni tako nazadnjaška, posebno kar se tiče gospodarskih razmer, kakor so jo pogostokrat že voditelji tukajšnjih „fortšritlarjev“, posebno v svojih listih, napadali. Z ozirom na razširjajoče se živinske bolezni je vlada obrnila svojo pozornost posebno na natančno izvedenje živinskih potnih listov. Vlada zahteva, da se morajo pred izposlovanjem teh listkov živali, ki se hočejo odgnati ter prodati, natančno pregledati ter se mora izdelati posebno tozadevno potrdilo. V to svrhu izvoli občinski odbor posebne „oglednike za živino“. To je storil tudi tukajšnji „napredni“ odbor v svoji seji dne 10. avgusta lanskega leta. Čudom se moramo čuditi, da se je ta sklep razglasil še le 19. februarja t. l. in kakor je razvidno iz dotičnih odlokov hirajočega občinskega predstojništva še le na pritisk okrajnega glavarstva; nam se zdi, da to pač ni „fortšritlih“, še le tedaj potrebno ukreniti, če je nevarnost že pred durmi, kakor je to v zadnjem času, ko so se pojavljale kužne živinske bolezni v sosednih občinah. Dotična ministrska naredba je bila že razglašena leta 1909. in v „napredni“ občini Kostanje se začelja še le izvajati l. 1911. Značilno! Iz tozadevnega pouka je razvidno, da je naloga živinskih oglednikov velevažna ter da zahteva skrajno natančnost in vestnost. Človek bi si mislil, da može za tak posel „naprednjaki“ ne bodo iskali v vrstah „nazadnjaških črnih“ in drugod povsod zapostavljenih „klerikalcev“; a ravno izmed njih je odbor izbral odlične in neustrašene korenjake ter izvolil za vasi Gornjaves in Vogliče Valentina Winkler, pd. Fleva, za Trešče in Črešnje Jožefa Nagele, pd. Vardjana in za Jerzerce Janeza Kaufmann, pd. Čepka. Le za Kostanje in Koren so še ohranili starega oglednika; čudno, da celo tega niso odstavili! Vpraša se, iz kakšnega namena pa so naprednjaki to storili? Prvi namen je čisto prozoren; izvrševanje naloge napravljajo ogledniku marsikatero sitnost ter zamudi pri tem mnogo časa. Za to so „nazadnjaki“ dobri. Dalje se oglednik pri vestnem izvrševanju svojih poslov lahko zameri temu ali onemu sosedu, s katerim sta sicer poprej v lepi slogi živela; in ravno to je našim „fortšritlarjem“ všeč, kajti ne hote gonijo potem ogledniki iz naših vrst pristaše

v njihov tabor, posebno če se dogodi, da je oglednik prisiljen naznaniti v smislu dotične postave kužne bolezni oblastim. Potem „fortšritlarji“ kažejo na nje, češ glejte jih, takšni so „te črni“. Ako pa je oglednik malomaren v izvrševanju svojih dolžnosti, pa lahko sam sebi nakoplje mnogih sitnosti in tudi gmotne škode — v veselje naših naprednjakov. Da bi se ljudstvo na javnih zborovanjih o tem poučevalo, bi za to bila v prvi vrsti poklicana tukajšnja podružnica deželnega kulturnega sveta, katera pa je pod komando strastnega našega nasprotnika, vsled česar ta podružnica komaj živetari v škodo gospodarjem. Volilci naj potemtakem odprejo oči, da spoznajo resnico: generali tukajšnjih naprednjakov (?) poznajo ljudi le pred volitvami, ko beračijo za glasove ter črtijo našo stranko; ko pa sedijo na odborniških stolih, tedaj jim je občni blagor deveta briga. Pred volitvami vidijo na naših možeh vsemogoče madeže ter jih slikajo za nesposobne, delovati v občinskem odboru; po volitvah so pa dobri za to, da jim nalagajo posle, ki zahtevajo precej spretnosti in odgovornosti. Če se gre predlagati koga za varuha, oziroma sovaruha vdovi ženi za slučaj, da je umrl gospodar, ki je imel volilno pravico, tedaj se izbere gotovo oseba iz vrst „fortšritlarjev“, da more potem ista pogostokrat proti volji uboge vdove glasovati za „fortšritlarske“ kandidate. Za ubožce, ki nimajo državljanskih pravic, so pa zopet „črni“ dobri. To naj bode treznomiselnim volilcem zapisano v preudarek. Z imenovanjem zgoraj navedenih oglednikov je „napredni“ občinski odbor kostanjški dal naši stranki javno spričevalo, da šteje v svojih vrstah može, ki so na mestu in za porabo posebno tam, kjer je treba tudi delati in ne samo — kimati. Upamo, da takih mož tudi pri prihodnjih občinskih volitvah ne bodo prezrili!

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Sv. Lenart pri sedmih studencih. (Smrtna kosa) je začela hudo razsajati po naši župniji. Pretekli teden jih je pobrala kar štiri. Umrli so letos med drugimi stari Martinčev oče v starosti 83 let, Lovrenc Podlipnik, star 86 let, pri Zalarju na Ločilu kar dva, Molčeva Mojca, Alojzij Kepold in pri Rogajeh Urša Ojc. — „Ojset“ smo tudi imeli v pondeljek dne 13. t. m. Podala sta si namreč roke Jožef Koman, p. d. Potočnik na Čavi in Marija Štisen iz Blač. Lušno pa je bilo na tej „ojseti“! Lepo se je prepevalo in juckalo, skoraj tako, kakor znate Vi, g. urednik! So pa bili tudi korenjaki zbrani, da jih je bilo veselje gledati! Vrlemu parčku pa želimo mnogo sreče!

Zilska Bistrica. (Poročil) se je 20. svečana t. l. Jože Katnik, posestnik Bizarjeve hiše, z Marijo Mihelc, kovačevo istotam. Poročal ju je ženinov stric č. g. Franc Katnik, župnik na Brnci pri Beljaku. Bilo srečno!

Št. Štefan na Zili. Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili, registrovana zadruga z neomejeno zavezo je imela dne 13. svečana v hranilničnih prostorih pri „Korparju“ v Št. Štefanu svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število zadrušnikov, ki so prišli,

da bi slišali ter se prepričali, koliko je resnice na hujškariji, ki so jo naši nasprotniki lansko leto povodom poloma centralne kase v Celovcu in drugokrat povodom konkurza Glavne posojilnice v Ljubljani zoper našo slovensko hranilnico in posojilnico v Št. Štefanu povzročili. Kako čudno so delali sovražniki našega zavoda!? Ravno tisti čas, ko se je začel polom centralne kase v Celovcu, se je naš č. g. župnik Anton Pelnař podal na božjo pot v Sveto deželo, akoravno je iz prižnice svojim župljanom naznanil, da gre v Jeruzalem, da izostane približno štiri tedne in da je preskrbel svoje namestnike, so trosili liberalci in njihova kompanija grdo laž: Štefanski fajmošter so tudi kakor Weiss v Celovcu pobasali, kar so mogli in zbežali v Ameriko!! Na tak način so hoteli zaupanje naših ljudi do slovenske štefanske kase podkopati. — Zborovanje pa samo se je takole vršilo: Gospod načelnik Boštjan Hebein, dolgoletni predsednik hranilničnega odbora, je pozdravil došle zadrušnike, je konstatiral sklepčnost zbora v smislu pravil ter je naprosil domačega župnika, naj blagovoli v imenu odbora poročati o delovanju hranilnice in posojilnice v preteklem letu. Iz župnikovega poročila Vam naznanjam sledeče števila: Zadruga je imela lansko leto prometa 876.386 K 26 vin. prometa. Novih vlog je bilo 135.205 K 09 vin.; vzdignjenih vlog pa 152.506 K 47 vin.; na novo se je posodilo 17.444 K 44 vin., vrnjenega dolga je bilo 22.284 K 54 vin. Novih zadrušnikov je pristopilo 7, izstopilo, oziroma umrlo 18. Skupnih posojil ima hranilnica 149.398 K 71 vin.; naloženega denarja 348.207 K 88 vin., rezervnega fonda pa 21.048 K 47 vin.; čistega dobička je bilo 2488 K 38 vin.; skupnih vlog ima zadruga 495.404 K 19 vin. Ves čisti dobiček se je priklonil rezervnemu fondu, ker delujoči odborniki skoraj brezplačno oskrbujejo hranilnično poslovanje. Pri volitvi novega odbora se je soglasno izvolil stari odbor, oziroma od zadrušnikov naprosil, da še nadalje isti vodi zadrugo. Iz tega kratkega poročila je razvidno, kako čvrsto in krepko da dela štefanska hranilnica in da ima tudi med ljudstvom zaupanje; vse laži, obrekovanja, cela hujskanja nasprotnikov v lanskem letu in tudi še začetkom letošnjega leta ni mogla slovenski štefanski hranilnici škodovati; ljudje so se šele zdaj prepričali, kako da nasprotniki delajo! Zborovalci so kar gledali, ko so slišali župnikovo poročilo, ker nihče ni mogel verjeti, ali vsaj pričakovati, da bi se štefanska hranilnica mogla tako razvijati in postati tako močna. Da bi le Bog dal, da bi še naprej tako delovala v prid in korist poštenega, vernega slovenskega ljudstva!!

Gospodarske stvari.

Uspeh subskripcije V. emisije delnic Jadranske banke v Trstu.

Poroča se nam, da je tudi ta emisija delnic Jadranske banke končala s polnim uspehom in da je bil na subskripcije izložen znesek 2.000.000 kron prepisan. To dejstvo najbolje priča, da uživa imenovani zavod največje zaupanje v kapitalistiških krogih.

Filialka Jadranske banke v Ljubljani je pričela ravnokar svoje poslovanje.

O pomanjkanju denarja.

Vsled neugodnih letin v letih 1908 in 1909 je bilo v naših posojilnicah nastopilo več ali manj občutno pomanjkanje denarja. Posledice slabih letin pa nismo občutili samo pri nas, ampak tudi v ostalih deželah naše države. O tem predmetu piše zvezin tajnik A. Wagner v Gradcu sledeče:

Kdor zasleduje razmere na javnem in mednarodnem denarnem trgu, je v minulem letu, zlasti v 3. in 4. četrtletju opazil splošno pomanjkanje denarja. Tudi v Avstriji je bila potreba po denarju tako velika, da je avstro-ogrška banka vsled izvanredno visokih zahtev, ki so se stavile do nje, bila primorana zvišati svojo obrestno mero na 5%, ker se je vsled tega prekoračila davka prosta notna rezerva. Čeprav so se od druge polovice meseca novembra sem, zlasti pa ob zaključku leta 1910 zboljšale denarne razmere, vendar pomanjkanje denarja v novem letu še ni izginilo.

Če iščemo vire povečani potrebi po denarju, ki povzroča to denarno pomanjkanje, najdemo jih v izvanrednih zahtevkih po kreditu v raznih panogah industrije, v živahnejšem delovanju borze in ker kmetijstvo potrebuje več kredita.

Sodi se, da je kmetijstvo rabilo pri banki za 150 milijonov kron več kredita, od česar odpade 100 milijonov kron na posledice slabe letine v l. 1909. Pridelek l. 1910 doslej tudi še ni zmanjšal v zaželeni meri kreditnih potrebščin, oziroma

se z izkupičkom od prodanih pridelkov še niso poplačali porabljeni krediti.

Kako ulogo igra pomanjkanje denarja v družni kreditni organizaciji avstrijskih kmetov? Gotovo je, da pomanjkanje denarja na javnem denarnem trgu vsaj deloma vpliva na našo kreditno organizacijo. Kmetijske kreditne zadruge, oziroma njihove centralne blagajne nalagajo tekoči denar, ki ga ne potrebujejo v svojem obratu, da je plodonosno naložen in pripravljen za izplačilo, v varnih vrednostnih papirjih ali pri varnih denarnih zavodih, oziroma ga tako nalagati morajo, ker ne obstoji državna zadružna blagajna; kurzi vrednostnih papirjev kakor tudi obrestna mera bank pa se ravna po vsakokratnem stanju na javnem denarnem trgu; vsled tega je kmetijsko-zadružna kreditna organizacija v tem oziru odvisna od javnega denarnega trga.

Vsled pomanjkanja denarja zvišana obrestna mera omogočuje bankam in drugim denarim zavodom, da vlagateljem (torej tudi kmetovalcem) nudijo višje obrestovanje. Posledica je neredkokrat, da se vlagatelji obrnejo do svoje rajfajznovke, ta pa, da ne zgubi denarja, se obrne do svoje centralne blagajne z zahtevo, da se jim njihove vloge višje obrestujejo; to se dogaja celo takrat, kadar je zvišanje obrestne mere — kar je navadno — samo začasno in je od tod izvirajoči dobiček komaj upoštevanja vreden. Ne upošteva se vedno, da na ta način dobljena korist ni v nobenem razmerju s škodo, ki se povzroči kmetovalcem vsled zvišanja posojilne obrestne mere, ki spremlja vselej zvišanje obrestne mere od hranilnih vlog, kakor tudi vsled tega, da trpi za kmete tako važna in pomembna stalnost obrestne mere. Na drugi strani pa povzroča pomanjkanje denarja, da padajo varni naložni papirji, ker se tekoči denar ob takih prilikah lahko naloži ugodno in proti visokim obrestim; iz tega pa nastajajo velike knjižne, ne realizovane kurzne izgube, ki neugodno uplivajo na poslovanje osrednjih blagajn.

In kaj še-le pomanjkanje denarja na zadružnem denarnem trgu! Da denarja primanjkuje vsaj v alpskih deželah, dokazujejo izredne zahteve, ki se stavijo kreditnim zadrugam in osrednjim blagajnam; vse to pa izhaja od tod, ker ljudje močno vzdigujejo hranilne vloge in v mnogo večji meri uporabljajo kredit pri rajfajzenskih posojilnicah, te pa pri svojih centralah. Posledica je, da se izredno, kakor še nikdar doslej, zmanjšuje stanje tekočega denarja. Vzrok tem pojavom je iskati v težkih, deloma šele sedaj nastopajočih posledicah slabih letin 1908 in 1909, v škodljivem uplivu, ki ga je to imelo na domačo živinorejo, kakor tudi v tem, da se je v preteklem letu ponekod malo pridelalo, zlasti po vinogradih in onih krajih, kjer se bavijo s sadjarstvom. Vzpričo taki denarni stiski je treba uporabljati izredna sredstva; osrednja blagajna štajerske zadružne zveze je na pr. rajfajznovkam skročila kredit in obenem zvišala obrestno mero od kreditov, da ne bi izgubila preveč denarja. Istočasno je zvišala obrestno mero za vloge z namenom, da bi prišla do novih vlog. Naloga posojilnic samih pa je, da dovoljujejo kredite z večjo previdnostjo in da dajejo le zares neodklonljiva posojila na primeroma kratke obroke. (Dalje sledi.)

Društveno gibanje.

Koroška podružnica „Slovenskega planinskega društva“ priredi svoj občni zbor v nedeljo 5. sušca ob 7. uri zvečer v hotelu Trabesinger v Celovcu. Na dnevnem redu je 1. poročilo tajnika, 2. poročilo blagajnika, 3. nadomestna volitev dveh odbornikov, 4. razni predlogi. Vse cenjene člane in prijatelje planinstva se vljudno vabi in prosi mnogobrojne udeležbe. Odborova seja se vrši dve uri preje istotam.

Celovec. („Bisernica“), l. koroško tamburaško društvo, napravi v soboto, dne 25. svečana 1911 zabaven večer. Vrši se v mali dvorani hotela „Trabesinger“. Poprej je društven občni zbor z običajnim sporedom. — Začetek točno ob 1/2 9. uri zvečer. — Vse prijatelje domače zabave iz Celovca in okolice najvljudneje vabi odbor.

Pliberk. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo, dne 26. svečana, v prostorih „Narodnega doma“ veselico z dvema igrama in tombolo. Vstopnina: prvi sedeži 1 K, drugi sedeži 50 vinarjev, stojišča 20 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Jakob v Rožu. Kat. slov. izobraževalno društvo „Kot“ ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 26. svečana 1911 ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“. Na sporedu je tudi govor in dve igri: „V ječi“ in „Pravica se je izkazala“. Igri nudita veliko zabave in smeha. Vstopnina za osebo 50 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podravlje. Izobraževalno in tamburaško društvo „Sloga“ priredi na pustno nedeljo, dne 26. februarja, ob 7. uri zvečer v Vošpernikovi gostilni zborovanje in veselico. Spored: 1. Pozdrav. 2. Igra: „Dobro došli, kdaj pojedete domu“. 3. Govor. 4. deklamacija: „Slava Slovincem“. 5. Igra: „V ječi“. 6. Prosta zabava. Dne 28. februarja t. j. na pustni torek v isti uri in istim sporedom pa v Hibernikovi gostilni v Srejah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. Tukajšnja podružnica „Slov. Straže“ priredi na pustno nedeljo, dne 26. t. m., predpustno veselico v „Narodnem domu“ v Dobrlivasi. Spored: 1. petje (himna Slov. Straže). 2. Govor o narodni obrambi. 3. Deklacija. 4. Dr. Krekova igra „Tri sestre“. 5. Petje narodnih pesmi. Vstopnina 20 vin. Ker je dobiček namenjen „Slovenski Straži“, se preplačila hvaležno sprejemajo. Zaradi zanimivega sporeda pričakuje obilne udeležbe od blizu in daleč odbor.

Tamburaško društvo „Dobrač“ na Brnci priredi na pustno nedeljo, dne 26. februarja ob pol 7. uri zvečer v „Tamburaškem domu“ spevoigro s spremljevanjem klavirja „Kovačev študent“. Vstopnina: Sedeži po 60 vin, stojišča po 40 vin. Odbor.

Prevalje. V nedeljo, dne 26. t. m. priredi naše kat. delavsko društvo mesečno zborovanje; na spotedu je med drugim tudi govor o bolečinah „Südmarke“ in predstavljala se bo igra „Črevljari“ — za smeh in kratek čas. Torej na pustno nedeljo popoldne pojdemo vsi k Šteklju!

St. Janž v Rožu. Kat. slov. izobraževalno društvo za St. Janž in okolico priredi v nedeljo, dne 5. sušca 1911, ob 4. uri popoldne zborovanje v prostorih gostilne pri Činkovcu v St. Janžu s sledečim sporedom: 1. Tamburanje domačih tamburašev. 2. Pobiranje članarine. 3. Predstava igre: „Pravica se je izkazala“. Vstopnina kakor po navadi. K obilni udeležbi vabi vse somišljenike in prijatelje društva odbor.

Mohorjani!

Ali ste se že zglasili??

Književnost in umetnost.

Ne v Ameriko! Izvirna ljudska igra v štirih dejanjih. Spisal Jos. Lavtižar. Cena izvodu 40 vin., s poštino 45 vin. Str. 41. V Ljubljani 1911. Tisk Zadrugne tiskarne v Ljubljani. Založil pisatelj (Rateče, pošta Bela peč, Kranjsko).

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začeni blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,
ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Za božičnico „Narodne šole“ v St. Rupertu pri Velikovu l. 1910. so darovali p. n. gospodje in gospe: Janez Vidovic, kn.-šk. kancelar v Celovcu 50 K; Neimenovan dobrotnik 10; Janko Kremenšek, c. kr. deželne vlade svetnik v Ljubljani 6; dr. Ivo Šubelj, c. in kr. sekcijski svetnik v zunanjem ministerstvu na Dunaju 100; Anton pl. Mayrhofer-Grünbühel, c. kr. deželne vlade tajnik v p. v Velikovu 20; dr. Fran Jurtela, odvetnik v Ptuj 5; Janez Wieser, prošt v Podkornu 20; Florijan Izop, prošt v Spod. Dravogradu 3; Matija Randl, prošt v Dobrlivasi 10; H. A. v Celovcu 5; Gregor Einspieler, prošt v Tinjah 10; Valentin Kraut, dekan na Trbižu 5; Šimen Cemer, dekan v Velikovu 20; Franc Marinič, dekan v Pliberku 10; Anton Kesnar, dekan v Prevaljah 10; Janez Šuster, župnik v Svečah 10; P. Salezij Pirc, samostanski prihodkar v St. Pavlu 10; Jožef Peterman, župnik na Otoku 20; Matija Ljubša, c. kr. kazn. kurat v Karlu pri Gradu 10; Ivan Hutter, c. kr. profesor veronauka v Celovcu 10; Janez Boštjančič, župnik v Kamenu 5; Matija Vedenik, župnik v Otmanjah 2; Franc Petek, komendant na Reberci 10; Šimen Greiner, župnik v St. Jakobu ob cesti 5; Valentin Primožič, župnik v Glinjah 5; Franc Šegula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli 1; Janez Volavčnik, župnik na Rudi 10; Franc Michl, dekanjski administrator na Žihpoljah 5; Franc Katnik, župnik na Brnci 10; France Treiber, župnik v St. Rupertu 10; Fr. Kolarčič, predmetni župnik v Celovcu 10; Matevž Razum, župnik v St. Jakobu v Rožu 10; Stefan Bayer, župnik v Grabstanju 5; Karor Haba, župnik na Dješkah 20; Anton Žak, župnik v Porečah 5; Jakob Kindlman, župnik v Grebinkskem Klostu 20; Val. Šitelkopf, župnik na Mostiču 10; Florijan Kramer, župnik v Grebinku 10; Janez Ebner, župnik v Vovbrah 20; Volbenk Šerajnik, župnik v St. Lipšu 10; Franc Rozman, župnik v St. Petru 10; Fr. Ks. Meško, župnik na Zili 250; Val.

Weiss, župnik v Zitarivasi 10; Josip Kukačka, župnik v Kazazah 4; Josip Vintar, župnik v Smihelu pri Pliberku 10; Matej Germ, župnik v Železni Kapli 10; Vinko Poljanec, župnik v Skocijani 30; Karol Kirchmayr, župnik v Črni 5; Josip Rozman, župnik v Črnečah 5; Jožel Dobrovc, kanonik v Velikovu 10; J. Trunk, župnik na Peravi 20; M. Riepl, župnik v St. Juriju ob Zili 5; Anton Kaplan, župnik v Medgorju 3; Alojzij Hutter, župnik v Kortah 5; Jožef Fric, župnik v Dvoru 4; Jernej Pšeničnik, župnik v Globasnici 5; Janko Majerhofer, župnik v Pokrčah 3; Franc Havliček, župnik v Čačah 5; Janez Šnedic, župnik v Vetrinju 5; Ivan Lučovnik, župnik na Ojstnici 5; Andrej Sadjak, župnik v St. Lenartu 5; Franc Lasser, kn.-šk. dvorni kaplan v Celovcu 10; Ivan Dolinar, provizor v Smarjeti 10; Anton Benetek, provizor v St. Juriju 10; L. K. v H. 10; Ivan Hernböck, mestni kaplan v Pliberku 6; Ivan Sekol, duhoven v Vogrčah 3; Valentin Mörtl, kaplan v Grabstanju 5; Ivan Žel, kaplan v Železni Kapli 5; Andrej Trappe, mestni kaplan v Pliberku 5; Anton tritof, kaplan v Prevaljah 5; Tomaž Ulbin, kaplan v Dobrlivasi 5; Urh Hafner, provizor v Melvičah 5; Stara mamica 10; Franc S. v Celovcu 20; Neimenovan rodoljub v Velikovu 5; Neimenovan rodoljub v Velikovu 6; Florijan Ellersdorfer, deželni poslanec v Grebinku 20; Anton Pesek, učitelj v St. Rupertu pri Velikovu 2; Josip Apih, c. kr. profesor v Celovcu 10; Ivan Kolenc, tehnični vodja Mohorjeve tiskarne v Celovcu 10; Prva zbirka g. Peregrina Vunčev v Celovcu: osobe Mohorjeve tiskarne: Peregrin Vunček 2-20, Ivan Teršelič 1, M. Bruggen 1, Alojzij Teršek 0-50, Lovro Berdajs 0-50, Jos. Stergar ml. 0-20, Ivan Molk 0-20, Teodor Šoba 0-20, Leop. Gorjanč. 0-20, skupaj 6 K; Druga zbirka g. Per. Vunčeka v Celovcu: dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu 10; prof. Štef. Podboj 3; prof. dr. Fr. Kotnik 2; dr. Rok Jesenko 1; dr. Štef. Rajh 1; Ivanka Peternel 1; Franjo Kozlevčar 1; Štef. Kamenšek 1; Blaž Lipar 1; Karol Krevč 1; Alfonz Kovačič 1; dr. Marko Stanjko 1; Ludovik Schöff 1; J. Wieser, jurist 1; J. Kapus 1; Josip Zeichen, slov. pridigar pri Sv. Duha 1; Franc Erat 1; dr. Rud. Silan 1; skupaj 30 K.

Kaj je novega po svetu.

Pri mrzličnih boleznih: influenza, pneumonija itd. je „Kufek“ kot zdravilna hrana učinkujoča podpora za dieto pri mrzlici, ker je lahko prebavljiv, dobro redi in s svojimi mineralnimi snovmi dela tek.

Prosimo vse somišljenike, naj agitirajo za naše vžigalice! Preskrbite, da se bodo povsod prodajale in rabile vžigalice v korist obmejnemu Slovincem, ki se naročajo pri „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani. Treba je tozadevne agitacije do poslednje vasi, ker bi bil to lahko velik dohodek „Slovenski Straži“. Tozadevno agitatorično delo naj se razdeli, pritisne naj se na trgovine, na gostilne, na vse naše posameznike, posebno na gospodinjelje! Naročila sprejema in izvršuje „Gospodarska zveza“ v Ljubljani, ki ima stalno zalogo. Pošilja se izvirne zaboje, to je 50 zavitkov po sto škatljic, ali tudi manj, toda le po železnici; pošta ne sprejema vžigalic in se na to opozorijo osobito manjši odjemalci, kojim nasvetujemo, da si nabavijo iste pri bližnjem trgovcu; če bi jih ta ne imel, naj se ga prisili, da jih naroči. Pri naročilu naj se navede natančno železniška postaja in zadnja pošta. Neznanim odjemalcem se pošilja samo proti povzetju, oziroma naj se navedejo reference. Recite našim ljudem, naj si ne puste vsiljevati drugih vžigalic; kadar jim kdo vsiljuje druge vžigalice, naj zahtevajo odločno vžigalice za obmejne Slovence!

Odda se od 1. majnika 1911

služba organista in mežnarja

v trgu na Spodnjem Koroškem. Kje? se izve pri uredništvu „Mira“.

Obvestilo.

S 3/11
4

O imovini „Glavne posojilnice v Ljubljani“, regist. zadruga z neom. zavezo v likvidaciji, se je razglasil dne 13. februarja 1911 konkurz.

Konkurzni komisar: C. kr. dež. sod. svet. dr. Jak. Toplak v Ljubljani.

Začasni upravnik mase: Dr. J. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani.

Volilni narok 21. februarja 1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok: Do 30. aprila 1911.

Narok za likvidovanje in poravnavo 16. maja 1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji, v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani,
oddelek III, dne 13. februarja 1911.

Posestvo naprodaj

v Kroti vasi pri Vetrinju, ki obsega 7 oralov travnikov, 8 oralov njiv, 8 oralov gozda in kamnolom z lepim kamnom. Pojasnila daje **A. Briel** pd. Mancur v Kroti vasi, p. Vetrinju.

Loterijske številke 19. februarja 1911:

Gradec	44	75	49	29	3
Dunaj	45	4	22	23	69

Tržne cene v Celovcu

16. svečana 1911 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	17	50	18	44	10	40
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	18	—	18	40	8	80
Oves	17	—	18	—	6	12
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	5	—	7	—	—	—
„ kislo	4	—	5	—	—	—
Slama	3	60	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—

Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	3	—	3	20		
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60		
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	20	2	40		
„ „ surova, 1 „	1	90	2	10		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30		
Jajca, 1 par	—	16	—	20		
Piščeta, 1 „	2	40	2	80		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 „	8	—	10	—		
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	20	3	40		
30 „ „ mehka, 1 „ . . .	2	90	3	10		

Ž i v i n a	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage					
	od	do	od	do	od	do	
v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	—
Junci	—	—	—	—	—	—	—
Krave	—	—	—	—	—	—	—
Telice	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	140	148	43	43
Prasete, plemena	—	—	—	—	—	—	—
Ovce	—	—	—	—	—	—	—

Kupujte vžigalice v korist obmejnih Slovencev!

Naslov: „Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu

ima sledeče tiskovine na prodaj:

Za krajne šolske svete:

Šolska naznanila (Schulnachrichten), slovensko-nemška, folio, 10 iztisov	K 2—
Vabila k sejam krajnega šolskega sveta, slovenska, 4°, 100 iztisov	„ 1—
Pozivnice zaradi šolskih zamud v smislu § 27 do 29 šolske postave 1. prosinca 1870, 4°, 100 iztisov	„ 1—
Opomin za oglašanje za šole godnih otrok v smislu § 25 postave 17. prosinca 1870, 4°, 100 iztisov	„ 1—
Obvestilo o opominu radi šolskih zamud, 4°, 100 iztisov	„ 1—
Obvestilo o pretnji s kaznijo radi šolskih zamud, 4°, 100 iztisov	„ 1—

Za občinske urade:

Poselske knjižice vsled poselskega reda za vojvodino Koroško z dne 19. sušca 1874, slovensko-nemške, 8°, 64 strani, vezan iztis po	K —24
Red za točenje (Schankordnung), Slovensko-nemški, v velikosti 62 × 48 cm, iztis po	—20
Dovoljenje za godbo, slovensko-nemški, folio, 100 iztisov	„ 1-60
Domovinski list, slovensko-nemški, folio, 100 iztisov	„ 2-40
Sprichevalo uboštva, slovensko-nemški, folio, 100 iztisov	„ 2—
Živinoogledni zapisnik, slovensko-nemški, fol. (4 strani), 100 iztisov	„ 4—
Živinoogledni list, slovensko-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-20
Prejemni list, slovensko-nemški, 4°, 100 izt.	„ 1-60
Poziv glede tožb, slovensko-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-20
Poziv glede opravičevanj, slovensko-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-20
Mrliški ogledni list, slov., fol., 100 iztisov	„ 1-80
Mrtvaški ogledni list, slovensko-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-60
Glasovnice za volitev občinskih odbor-nikov, slovensko-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-40
Glasovnice za volitev namestnikov v občinski odbor, slov.-nemški, 4°, 100 iztisov	„ 1-20
Pooblastilo za občinske volitve, slovenska in nemška, folio, 100 iztisov	„ 1-60
Dolžno pismo za posojilnice, slovensko, folio, 3 strani, 100 iztisov	„ 4—

Kmetski dnevnik, slov., za en mesec, iztis po „ —80

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubert-čevko, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII.

Mnogo priznalnih pisem.

Z gotovim uspehom

se uporablja za skrbno varstvo vsake rane praško domače mazilo.

Že 40 let se je izkazalo mešilno vlažno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Proda se mala kmetija

z 20 birni posetje s primerno velikimi travniki in gozdom, vse je na novo z opekami pokrito, za ceno 6400 kron. Ponudbe naj se pošljejo na naslov **Gregor Pistotnik pd. Cink v Priblvasi, p. Sinčaves.**

Učenca,

dobro izšolanega, takoj sprejme **Anton Donesch**, trgovina z mešanim blagom, Sv. Jakob v Rožu.

Louske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno urejena na debelo in na drobno, naznanjam častitemu občinstvu, da je ilustrovani cenik že 37. leto izšel in je brezplačno za dobiti. Največja zaloga **mnogovrstnega poljskega, zelenjadnega in cvetličnega semena**, vsa preizkušena in zajamčena, pristna in dobro kaljiva.

Spoštovanjem se priporočam

Al. Korsika

v Ljubljani,

Bleiweisova cesta 1 ali Vrtača 1.

Brady-jeve želodčne kapljice, prej **Marijnocelske kapljice** imenovane, z **Marijnocelsko Materjo božjo**

kot varstveno znamko

so najboljše, več nego trideset let preiskušeno sredstvo zoper vsakovrstne težave prebavljanja, gorečico, zaprtje, bolečine v želodcu, narejanje kisline itd.

Varovati se je treba pred enako glasečimi se posnemanji in ponaredbami in paziti na obstransko varstveno znamko s podpisom

C. Brady

Dobiva se v lekarnah. — V pokrajine se pošilja po lekarnarju **C. Brady**, Dunaj, I., Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za K 5.—, 3 podvojne steklenice za K 4-50 franko.

OVES („Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne uleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kg za eno oralo. — Podpisani pošilja 25 kg za 9 kron. 50 kg za 17 kron. 100 kg za 32 kron z vrečo vred. Vzorci po 5 kg s pošto franko proti 3 krone 20 vin. predplačila.

Benedikt Hertl, grajščak, grad Golíč
pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Služba organista in cerkovnika

se oddaje takoj v Škočidolu. Ponudbe župnijskemu uradu v Škočidolu, p. Podravlje.

Prodaja lesa.

Iz cerkvenega lesa se proda ca. 660 fm. mehkega lesa. Oferti naj se pošljejo do

15. marca 1911
cerkvenemu predstojništvu **Št. Janž na Mostiču**,

kjer so na razpolago natančni pogoji.

Kovaškega učenca

sprejme brezplačno in z vsem preskrbljen na dobo 3 let **Dominik Resernig**, skušen kovač v Šent-Martinu, pošta Beljak, Koroško.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

priporoča svojo trgovino s **špecijskim blagom** ter **deležnimi pridelki** kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo posrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano posebno fino kadijo, francoski stenji itd. **olje za večno luč**, Naročila se tudi sprejemajo v Pavličevi ulici št. 7.

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sedi na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v središčih zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: **Ivan Millonig.**

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Pozor!

Da se skažem svojim p. t. odjemalcem, sem se zato odločil, da po

inventurnem sklepu

ostale

pralne 1^a brezpgrešne ostanke oddam z izgubo.

Ti ostanke so: **Bela, močna platna** za perilo za gospode in dame.

Francoski cefiri za srajce, bluže in obleke.

Oksford trpežne kakovosti za srajce za gospode.

Modrotisk za predpasnike in obleke.

Kanevas za posteljne prevleke v modernih barvah.

Krizete za jope za dame.

Ostanke so 3 do 12 metrov dolgi, zajamčeno brezpgrešni, pralni in je vsak ostanek najboljše porabljiv.

Najmanjša oddaja 40 do 45 metrov za 16 kron po povzetju.

Pozor! Ne zamenjajte mojega blaga s konkurenčnim, ker pošiljam najboljše in za neugajajoče takoj vrnem denar.

S. Stein, tkalnica, Nachod na Češkem.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 5.000.000.

Rezervni fond K 500.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.